

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Első alkalommal minden sor egyszer 20 fillér,
minden következő alkalommal 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak paoitájában.
TELEFON-SZÁM 337.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherczeg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM 151.

Arad, 1915.

FŐZSÁKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, január 1.

Meghiusult az oroszok offenzívája a Kárpátokban. (Beszüntette az ellenség az előnyomulást.)

BUDAPEST. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti.

Tegnap napon oroszok Bukovinában és a Kárpátokban élénkebb tevékenységet fejtettek ki. Csapatunk a Szucawa folyónál a Ceremos felső vidékén, tovább nyugatra a Kárpátok gerincén, azután a Nagyjág völgyében Ökörmezónél, ahol tegnap az ellenségnek egy támadása súlyos veszteségük mellett meghiusult, végül pedig Latoroza legfelső vidékén és az uzsoi szorosától északra állanak. Ettől a szorosától nyugatra ellenségnek, amely itt előnyomulását beszüntette, egyetlenegy kárpáti átjáró nincs birtokában.

Gorlica vidéken és Zakljojntól északkeletre oroszoknak tegnap és múlt éjszakán át is folytatott heves támadásait mindenütt visszautasítottuk.

A Nida mentén nyugalom volt. Tovább északra szövetségesek támadása előrehalad.

Przemysl előtt megállapítottuk, hogy orosz járőrök osztrák-magyar egyenruhát viseltek. Ellenség tisztjei és legénysége, akik ezzel a meg nem engedett hadiscsellel élnek, nem igényelhetik nemzetközi egyezmények és hadiszokások kedvezményeit.

Balkáni hadszíntéren nyugalom tovább tart. Trebinjétől keletre tüzérségünk montenegrókat több órai tüzérségi haro után visszavonulásra kényszerítette. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnöki sajtóosztály.)

Tisza István gróf a harotéri helyzetről.

Urban Iván báró főispán ma a következő táviratot kapta Tisza István gróf miniszterelnöktől:

Krosznóig és Jaslóig előretolt jobbszárnyunk ellen, az ezáltal erősen fenyegetett orosz vezetéség telomen tulerőt vont össze, amely elől csapataink veszteségek nélkül, rendben Sáros- és Zemplémvármegyék határszéléig vonultak vissza, ahol az ellenséget megállították és bevárják az utban lévő erősítéseket. Ezek a mozdulatok a nagy orosz harotér kedvezően fejlődő eseményeinek egyik mozzanatát alkotják. Az oroszok ellentámadásait minden más ponton, nekik okozott nagy veszteségekkel vertük vissza. A mi Tomaszovtól keletre és északkeletre folyó offenzívánk biztosan halad előre. Az uzsoi szorosból teljesen kivertük és galiciai területen nyomjuk tovább az ellenséget. Remélhetőleg mielőbb kiverjük a Berag- és Mármaros megyék északi határszéléig visszavonult ellenséges csapatokat is. Alapos a remény, hogy hazánk belsejébe irányuló orosz offenzívától nem kell tartani.

A déli harotéren a montenegróiaknak jelentéktelen és könnyen visszavert támadásaitól eltekintve, szünet állott be. Hazánk területén nincs ellenség. Csapataink kiegészítése és helyreállítása kedvezően folyik. Tisza.

Sikeres küzdelem Varsóért.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Kelet-Poroszországban és Lengyelországban a Visztulától északra lévő részében a helyzet változatlan.

A Bzura mentén, ettől keletre a harc tovább folyik.

Rawa tájékán támadásunk előbbrehaladt.

A Pilica keleti partján a helyzet változatlan. Legfőbb hadvezetéség. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Háborus ujév.

Arad, december 31.

Ezen az ujév napon, a minőt még nem éltünk meg és a minőt nem élt át az apánk, a nagyapánk és a szépapánk se, — mintha nem kellene egymást a megszokott, üressé vált jókívánatokkal köszönteni. Nem, mintha nem tudnánk már hinni egy boldogabb, igazán boldog uj év bekövetkeztében. De ezt az ujévet nem nekünk kell kívánni. A boldog ujévet, Isten segítségével, azok csinálják, a kik maguk talán rá se érnek az ujévi gratulációra. Azok, a kik a háboruban állanak; ki a tábor örhegyen, kia gödrökbe ásott leshelyen, ki a rohamok alatt, ki pedig az ostromlott várban. Az ő kezük munkája, testük fáradsága, lelkük tüze által születik meg a mi boldog ujévünk, válnak valósággá a mi boldogabb uj éveink. Sokan az életüket adják oda érte, sokan a testük épségét, az egészségüket; odaadják azt az önfeláldozást, amit mérhetetlen nélkülözések és fölértelmen veszedelmek jelentenek az ő számukra, odaadják a lemondást, amely az édes otthontól, a szerettektől való távolléttel jár. De ez a nagy befektetés csak biztosabbá teszi az eredményt, értékesebbé a harogyümölcsét.

Máskor az a sóhajtás járta az esztendő húcsuztatásánál: ki tudja, mit hoz az uj év? Egy esztendő előtt igazán nem volt a leghalványabb sejtelmünk se róla. Föllélekztünk, a multba kergetve egy kellemetlenséggel, pénzdrágasággal és hasonló bajokkal teli, krizises esztendőt. Pedig

mik voltak az akkori bajok a mai gondokhoz képest? Milyen szép idők voltak a maihoz képest azok, amikor nem volt egyéb bajunk, minthogy egy kissé kezdtünk tönkremenni.

Most nem lehet helye ennek a kérdésnek. Most tudjuk, hogy mit hoz az ujév. Békét fog hozni, mert békét kell hoznia. Nem ejthet kétségbe bennünket az ellenségeink föll jövő rémités, hogy a háboru még egy esztendeig is eltarthat. Nem tudjuk, hogy mikor, mennyi idő múlva lesz béke; nem kell attól nyugtalanokodnunk, hogy a hosszú háboru alatt végkimerülés törne le bennünket. De azok a hadi sikerek, amelyeket szövetségeseinkkel együtt eddig szereztünk, mindjobban siettetik az eseményeket a végső kifejlődés felé. Meglepetéseket, új fordulatokat hozhat az új esztendő; de azt, mi már fölényt jelent a számunkra, nem veheti el tőlünk semmi se.

Béke lesz, — és az ujévi áhitatban bizóan lehet hinni, hogy a béke olyan lesz, a minőnek mi óhajtjuk. Becsületes, keményen alapozott béke; biztos fundamentuma a későbbi évtizedek nyugodt, hasznos polgári munkálkodásának; szilárd talaj, amelyben nem fegnak gyökeret a hatalmasok intrikáinak dudvái, amelyet nem repesztget meg a nemzetek gyűlölködése, féltékenykedése és mértéket nem ismerő hatalmi versengése. Béke, a mely bőséggel kárpótol a háborunak szörnyü káraiért, áldozataiért, szenvedéseieért, nyomoruságáért; a mely

gyors lépésben viszi vissza az embereket a kultúra és a humanizmus sorompójához, a melytől oly messzire hátravetődtek; a mely azokért az esztendőkért is meg fog fizetni, a melyeket a háboru előtt, örökös bizonytalanságban, nyugtalanságok között kellett eltöltenünk.

Akkor helye volt a félelemnek, akkor csakugyan azzal várhattuk az új évet: vajon ez nem lesz rosszabb az előbbinél? Most nem. Rosszabb már igazán alig lehetne esztendő annál, a mely elvonult, hogy a világtörténelemben véres és hatalmas nyoma maradjon. De a megpróbáltatás idejének közepén, a mikor megtanultunk komolyak és erősek lenni, a mikor megtudtuk ismerni a magunk erejét, a haremazon és idehaza, — ebben a pillanatban fölemelt fővel és erős hittel várjuk a megváltást, a békét hozó új, nagy esztendőt. Az újév jókívánásai pedig katonáinkat illetik, a kik ágyutüzben, szuronyok üllőjén kovácsolják számunkra, a nemzet számára az új korszakot hozó új esztendőt. Nekik adassék meg a boldogság, hogy közülük minél többen és minél kevesebb fogyatkozással lássák meg a béke tavaszának fölvirradtát!

Az iparsó ára 1915-ben. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a kereskedelemügyi miniszter a 3°/_o-nyi szódával denaturált iparsóra részve fentartja a jövő 1915. évre is azokat az árakat, amelyek az 1914. évre megállapítottak. Ezek szerint a tiszta iparsó ára egyszáz méter-názán aluli mennyiségben métermázsánként 2 korona 57 fillér, a tisztátalan iparsóé pedig 2 korona 17 fillér. Egyszáz métermázsá vagy azonfölüli mennyiségnél az ár métermázsánként a tiszta iparsónál 2 korona 20 fillér a tisztátalan iparsónál 1 korona 80 fillér. Ez az ár az iparsónak a sójvédéki vezérügynökség szigetskamarai és marosújvári denaturáló telepein való átvétel esetére bir érvénnyel. Szigetkamarán azonban a fennebbiekben megállapított árhoz még a bányahelyekről való szállításért járó díj fejében métermázsánként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb

helyein való átvétele esetére, az itt megállapított árak a szigetskamarai, illetőleg a marosújvári denaturáló teleptől járó vasuti szállítási díjakkal emelkednek.

Harcok a Visztulától a Kárpátokig.

(Megállítjuk a déli orosz szárny offenzíváját.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

A Vossische Zeitung katonai szakírója, von Schreibershofen őrnagy a következőképp rajzolja meg a harctéri helyzetet Lengyelországban:

Ha most Péterváráról azt jelentik Londonba, hogy az oroszok a stratégiai főcéljuk abbahagyására kényszerültek és visszavonták a hadseregeiket, hogy a „belső védelmi vonalat” foglalják el, akkor ezalatt azt értik valószínűleg, hogy a Visztulától nyugatra a Bzura torkolatától messze északra, a Miazze és Rawka szakaszon és a Pilicán át, Tomaszovtól délkeletre a Nidán mögött ismét a Visztulát érintő területen helyezkedtek el. Itt érintkeznek azzal a hadsereggel, amely a Visztula déli folyásánál, Galiciában harcol. Az egész hosszú vonalon az oroszok megerősített hadállásokat foglaltak el. Még a nagy hideg, a kemény föld sem akadályozta őket a munkában. A szövetségesek azonnal megkezdték a hadállások ellen a támadást és Lengyelországban eredményesen dolgoztak. Döntés azonban még itt sem történt. A modern háboruban nem lehet egy nap alatt győzni. A gyengébb, a védekezésre szorított ellenség beásta magát és kifejlődik a várszerű, álló harc. Ehhez idő kell és azért tart sokáig a mai csata. Ha seregeink karácsonykor nem is pihentek velük együtt örülnünk most sikereiknek. Ugyanis két helyen előrehaladt támadásuk. Az északi szárnyon a Bzura szakasz mögött támadtuk meg az ellenséget és át is törtük több helyen. Támadásunk sikerét bizonyítja, hogy azt egyszer sem vetették vissza, hanem folytonosan előrehalad. Sikeresen támadtuk továbbá a Pilica folyó jobb partján, Tomaszovtól délkeletre. Délebbre, a Nida szakaszon áll a harc. Ha itt nem is mentünk

előbbre, de az oroszoknak nem sikerült a szövetségesek állásait támadniok.

Nyugat-Galiciában az oroszok nagy erőket gyűjtöttek össze, hogy megtámadják az osztrák-magyar sereg déli szárnyát, amely az orosz sereg baloldalát érzékenyen fenyegette. Ezeket a támadásokat visszaverték, de az oroszok átláták a veszélyt és újabb erővel ismételték meg a támadást. Sikerrel operáltak, elfoglalták a Krosno—Jasló medencét és megakadályozták, hogy az osztrák-magyar seregek kilépjenek a Kárpátokból. Ezáltal szövetségesünk nem folytathatják előnyomulásukat északi irányban az ellenséges balszárny ellen. A hadvezetőség azonban bizonyára, mihelyt tudomására jutott az orosz erők szaporítása, megtette ellenintézkedéseit. Remélhető, hogy az osztrák-magyar seregek ismert vitézsége megállítja az orosz támadást és csakhamar maguk mennek át offenzívába. (Részben már megtörtént. A szerk.) Eme viszonyok közt nagyjelentőségű a kárpáti seregek magatartása. Még a hegyek közt állanak, de már harcolniak a kijáratokért és az utakért.

Az őrnagy a B. Z. am Mittagban a következőképpen ír az oroszok nyugatgalicai offenzívájáról:

— Feltehető, hogy az oroszoknak nem egykönnyen fog sikerülni átlépniök a hegyláncot és az osztrák-magyar seregeket beljebb vetniök Magyarországra, mert a Kárpátok csak egyes helyeken járhatóak és itt kisebb erők is védhetik, úgy hogy az orosz előnyomulás sikeresen fejtartatható lesz. Amíg szövetségesünk jobb szárnya, engedve az orosz támadás nyomásának, kitért és déli irányba vonult vissza, addig balszárnya sikeresen tudta állásait tartani. Zaklicyentől északkeletre elterülő területen van tehát a Dunajec és Biala folyók szakaszán. A néhány nap előtti helyzethez képest valamivel hátrább került, mert az orosz ellenoffenzíva kezdete előtt már Tuchovnál, valamivel északabbra volt, de ugyancsak a Biala mentén. Még ha nem is gyakorolt volna itt az orosz tulerő nyomást, akkor sem tudta volna tartani magát egyedül, ha a többi rész visszament és így elvesztette volna az összeköttetést velök és ki lett volna téve egy átkaoló szárnytámadásnak. A visszavétel által ez a veszély megszűnt. Minthogy itt tartja magát

Mondok köszöntőt bús mindnyájatoknak...

— 1915. —

Mondok köszöntőt bús mindnyájatoknak
Én drága jó testvérim, emberek:
Szélid köszöntőt néktek, kik zokognak.
Kiknek halovány arcán köny perreg.
Az újév földereng romok felett,
Frissen vérző, törött szívekre hág:
Fájdalmad előtt porba térdelek
Koronájától megfosztott világ!
Könteném a lelkemet elétek,
Bús lelketekbe forró lelkemet:
Hogy ojtse örök szent tüzet belétek
Elolthatatlan napszülött meleg!
Lelkem, ki bár ha túske összetépte
Csupa lobogó fényes szerelem...
Isten tüzebe: édes szenvedésbe
A kik sirattok, jöjjetek velem...
Adnám szemem borus szemek helyébe:
Ha lábatoknál zug véres haraszt,
Alvó rügyek, fakó bimbók ölébe
Hogy sejdítsetek száz jövő tavaszt.
Adnám az ajkam bús ajkak helyett.
Kikből csak kétség gyötrő jajja szól:
Ajkam, kinek ha csókja elveszett
Mégis dalol, mégis dalol!

Köszöntőt mondok néktek, a kik vágytok,
Hitvesek, szeretők, árvák, anyák!
Mind, mind a kiknek elhervadt virágtok,
Kihült tűzhelyek, elhagyott tanyák!
Velünk az Isten, a ki életet ad:
Rajtunk nem lesz úr a halál!
Tömegsiron, üszkös romokon át
Az élet mégis ránk talál!

Köszöntőt mondok néked, bús újév!
A születésed könyözön —
... De talán majd ha fáradt sírba lép
Ég az oltárán lángoló öröm...
Rögös útját szívünk dalolva rójja!
Körülhízeleg biztató remény:
A vetőmagot isten ójja —
A föld még édes termő televény —

Köszöntőt mondok valamennyiteknek
Édes testvéreim, bús emberek!
Nektek mosolygó dalt, a kik remegtek.
Kiknek fáradt szeméből köny perreg.
... Az újév földereng vihar felett —
De hitem tiszta szent jövőkébe lát...
Magyságod előtt porba térdelek
Szerelemmel koronázott világ!

Grallertné Martini Hilda.

és visszaveti sikeresen az ellenséges támadást, ez rendkívüli befolyással lesz az Alsó-Dunajec menti csatákra. Itt az osztrák-magyar csapatok még mindig harcban állnak a keleti partot uráló magaslatokat elfoglalt oroszokkal. Amíg Zaklicyintől keletre lévő terület szövetségesünk birtokában van, zavartalanul folytathatja az Alsó-Dunajec mentén támadásait. A kárpáti hadsereg, amelynek általános előnyomulási iránya Lemberg, a legutóbbi jelentések szerint sikeresen folytatja előnyomulását északi irányban.

Ha az összes osztrák-magyar haderőket, amelyek a Felső-Dunajectól, a Lembergől délre fekvő területre nyomulnak előre, mint egy összefüggő frontot tekintjük, akkor az orosz offenzívát, amely a Dukla szorosnál jutott legelőbbre mint az osztrák-magyar front áttörésére irányuló kísérletet tekinthetjük. Ha sikerül az oroszok előnyomulását a Kárpátok taraján

feltartani, akkor tekintettel a többi hadoszlop, névszerint a kárpáti hadsereg előtörésére, az oroszok helyzete fokozatosan veszélyesebbé és veszélyesebbé válik. Semmi ok sincs az aggodalomra, az orosz ellenoffenzíva egyike ama epizódoknak, melyekben az orosz milliós hadsereg hadjárata rendkívül gazdag. A hadvezetőség eddig is értette, hogy az eleinte kedvezőtlennek látszó helyzetet a maga javára használja ki. A nyugat-lengyelországi helyzetre a nyugatgaliciai harcoknak nincs befolyásuk. A szövetségesek tovább is sikerrel támadnak, még a beállott kedvezőtlen idő sem tudta őket megakadályozni. A szövetségesek helyzete a nyugatgaliciai orosz előnyomulás ellenére szűttel is ép olyan kedvezőnek mondható általánosságban, mint azelőtt és továbbra is számíthatunk arra, hogy a nagy csata szerencsésen fog rájuk nézve végződni.

hadam álhatatos kitarására, örömteljes harc-készségére és haláltmegvető vitézségére, a jövő hadiév kilátásai azon felemelő bizakodást nyújtják, hogy Ausztria és Magyarország harcos fiait, szárazföldön és tengeren, a legnehezebb megróbáltatásokat is, amelyeket a háboru katonai erényeikre ró, a haza javára becsülettel fogják viselni. Fájdalomteljes hálával emlékszem meg azok nagy számáról, kik életüket áldozták a véres küzdőtéren igaz ügyünkért; legmelegebb elismeréssel üdvözölöm vitéz katonáimat azon reményben, hogy Isten segítségével az új év győzelemre fogja őket vezetni. Kelt Bécsben, 1914. évi dec. 31. Ferencz József s. k.

Botozzák az angolok a rabló indusokat.

(Titkos parancs a fosztogató feketék megbüntetésére.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

Az entente a kultura nevében borította lángba a világot és míg ezzel a hazugsággal zugta tele a világot, addig elhozta az európai harcterekre a „színes embert”, minthogy a megvetés bizonyos mellékizével a német főhadiszállás a foglyokul ejtett indusokat, gurkákat és turkokat megjelölni szokta.

A „színes ember” a maga erkölcsi és szokásai szerint harcol; mérgezett késekkel, éles fogakkal és — rablással. Nemesek a német jelentések, hanem elfogott francia katonáknál talált feljegyzések is bizonyítják, hogy francia helységeket raboltak ki és égettek fel a szövetséges seregek katonái. A francia hadsereg nem volt ártatlan ebben a dologban és az angolok sem mentesek ettől a büntől és legsúlyosabban nehezedik rájuk az a vád, hogy az indus csapatok kicsapongásait túrták. Legjobban bizonyítja az indusok rablásait egy titkos parancs, amelyet az indiai csapatok tisztjei részére adtak ki. A parancs a következő:

3/3 A. sz.

Főhadiszállás, Indiai hadsereg.

1914. október 22.

Memorandum az indiai hadsereg tisztjeinek.

1. Az indiai haditörvényszék 45. § a szerint testi fenyíték alkalmazható mindama büntetlennél, amelyet eme törvény alá tartozó aktív katonák követ el őrmestertől lefelé. Ilyen ítéletek csak azokon hajthatók végre, akik bűnösöknek találtattak:

- az ország lakosai ellen, vagy vagyonuk elleni büntetben;
- akik bejutnak egy házba, hogy raboljanak, vagy fosztogassanak.
- akik mint örök vagy őrségek raboltak és fosztogattak.

2. Testi fenyítéssel nem szabad britt, vagy más európai csapatok, vagy polgárok jelenlétében büntetni.

3. A főhadparancsnok véleménye szerint a rablást ebben az országban igen szigorúan kell büntetni és azért mindig a maximum alkalmazandó.

O'Leary ezredes,
főhadsegéd.

Nagyon súlyos büntetéseket kellett az indusoknak elkövetniök, mert Anglia a botbűntetést alkalmazza velük szemben, anélkül, hogy éreznék annak lealacsonyító voltát, hogy az angol katonák ilyen megbotozott indussal harcol egy serban. Kifelé természetesen vigyáznak a decorumra és nem szabad botozni európai katonák, vagy civilek előtt. Ami titokban történik, az nem nyomja eme kulturapostolok lólkát.

Gyalog harcoltak az aradi huszárok.

(Hős lovastisztek. — Kilenc eltűnt. — A kisszentmiklósi rettenthetlen tűzerek haditettei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

Nemrég tért vissza az északi harctérről az aradi előkelő társaság egyik közkedveltségű tagja, N. Aladár kulturmérnök, aki a háboru kitörése óta mint tartalékos huszárhadnagy teljesített szolgálatot. N. egy komáromi huszárezrednek tartalékos tisztje, a háboru folyamán azonban csapatával olyan formációba került, amelyben együtt volt az aradi közös huszárokkal és a kisszentmiklósi tűzerekkel. N. a legutóbbi harcok folyamán lovával együtt egy dombon elesett még pedig oly szerencsétlenül, hogy jobbkarját kifacsarította s így haza kellett térnie. Munkatársunk előtt a huszárhadnagy ma az aradi katonák harcairól a következő érdekes részleteket beszéte el:

— A kisszentmiklósi tűzerekről nemesek ér, hanem bármely katonák is csak a legnagyobb elismerés hangján emlíkezhet meg. Katonai körökben úgy emlegetik őket, mint a monarchia egyik legelső tűzdivízióját. Nem volt nehéz vállalkozás, amelyben ők dicsőségesen ne szerepeltek volna, mindenütt a legszebb eredményeket mutatták fel, a leghősiesebben tartották ki. A legszebb bizonyítéka ennek, hogy az osztagban alig van tiszt, aki ne lenne dekoráltja.

— A leghősibb szellemtől van áthatva a kisszentmiklósi tűzereknek tisztikara s a szellemnek ugyszólván mintaképe volt a szegény Bugarin alezredes. Mikor halálos sebet kapta, már nem voltam a harctéren s így megsebesülésének részleteit nem ismerem. De mindannyian előre sejtettük, hogy az „őreg”, akit a tisztikar és legénység egytormán imádott, hősi halált fog halni. Egyike volt a hadsereg leg-snejdigabb tisztjeinek, mindenütt ott volt, maga dirigálta a batériát, nem tartotta vissza a halálos veszedelem soha. Neki, mint alezredesnek tulajdonképen csak az lett volna a feladata, hogy ütegeit elhelyezze, aztán hátulról, fedett állásból a telefon mellett várja az üteparancsnokok jelentéseit. Ő azonban nem akart, nem tudott a fedezékben maradni. Adjutánsával, a szintén igen snejdig K. főhadnaggal együtt ütközet közben, a leghévesebb srappell és gránát tűzben egyik ütegtől a másikhoz lovagolt, szemébe nézett a halálnak. Maga irányította ütegeit és igaz is, hogy minden alkalommal a harmadik salve után be voltak löve a kisszentmiklósiak ágyui, separték, pusztították az ellenséget. Ha reggeltől estig tartott a harc:

Bugarin alezredes reggeltől estig nem szállt le a nyeregből, fáradhatatlanul vezette a küzdelmet a legveszélyesebb pontról. Előzőleg már kétszer megsebesült, Buczásnál és Sary Sambornál, míg most, a kárpáti harcokban utolérte őt végzet, amelyet előre láttunk.

— Az aradi közös huszárok szintén dicsőséget vívtak ki maguknak. Ha ezredszámukat emlegetik, mindenütt hozzáteszik a „hős” jelzőt. Egész a legutóbbi időkig nem voltak nagy veszteségeik s a tiszték, a kikkel nap nap után együtt voltak, tele voltak harci kedvvel, lelkesedéssel.

— A kárpáti harcok alatt Szinnánál fényes legyvertényt vittek keresztül. Loról le szállva, gyalog harcolt az egész ezred, a legexponáltabb ponton volt s makacs kitarással küzdött. Körülöttük már megkezdtek a visszavonulást, de a huszárezred még mindig kitartott. A vezérkarnál már azt hitték, hogy a huszárok, a kik a legkritikusabb helyzetben maradtak vissza, mindannyian odaveszttek, vagy elfogtak őket, de a legválásosabb órában, a legnagyobb veszedelem közepette őrnagyuk vezetésével vitézül kivágták magukat kilenc tiszt azonban nem tért vissza az ütközetből. G. őrnagy, Sz. kapitány, B. Jenő báró, B. István báró hadnagy, akit néhány nap előtt dekoráltak vitéz magaviselete elismerésül G. hadnagy, B. hadnagy és még hárman, a kinek neve most már nem jut eszembe.

— Mikor néhány nap múlva Szinnát visszafoglaltuk, egyik tisztjaink sírját megtaláltuk. Nagy kereszt állott az útszélen, rajta cirill írással:

Jevgenej Bánffy.

Szegény Bánffy szóval tisztességesen eltemették az oroszok. Több tisztí sír nem volt a környéken s így bizonyos, hogy a többiek, a kik nem tértek vissza, megsebesülve fogásba estek, vagy talán más csapatokhoz szóródtak el és csak később találunk rá ezredükre.

A király hadi- és hajóhadparancsa. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a következő hadi- és hajóhadparancsot adta ki: A múlt évnek öt hónapja óta küzd a monarchia a rá és hű szövetségesére kényszerített háboruban negyszabásu hatalmas ellenségekkel. Viassapillantván Hadseregem és Hajó-

Aradi tüzértiszt az orosz tüzérségről.

(Nagyszerű felszerelés. — Ügyesek az ágyuk felállításában. — Gyenge a tüzelésük. — Öt napos csatában egy halálos sebesülés. — Kitűnő kémrendszer és hírszolgálat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31.

Munkatársunk előtt egy Aradra érkezett tüzértiszt, aki a komáromi lovasosztályal a háboru öt hónapját végigküzdötte, szenzációs nyilatkozatot tett az orosz tüzérségről, amely a mi hadvezetésünk kijelentései szerint is elsőrendű fegyvernem.

— Az orosz tüzérség — mondotta — a keleti háboru óta sokat tanult. Folyton növekvő szorgalommal készült az új háborura. Így magyarázható meg, hogy a háboru elején az orosz tüzérség munkáját sok helyütt lebecsülték s csak a háboru rántotta le a leplet egynéhány titokról. Ma már meg lehet állapítani, hogy az orosz tüzérség a védelemben teljesen egyenértékű ellenfél.

— Az oroszok mindig inkább hajlottak a defenzíva felé. A mostani háboru is megmutatta a pozíció-harc értékét s az oroszok gyakorlottak ebben, különösen ügyesek a terep előnyeinek kihasználásában. Az iwangorodi harcoknál csak repülők segítségével sikerült az orosz ütegeket megtalálni. Az orosz tüzérség lehetőleg elkerüli, hogy ütegeit kimondott magasságok mögé, vagy közelébe helyezze, viszont nem irtózik a mocsaras területtől se, ha elegendő idő áll rendelkezésére a tüzérségi állás elkészítésére. Iwangorodtól északnyugatra még nehéz tüzérség is állt a mocsaras Visztula parton. Ha természetes fedezék nem állott rendelkezésre, az oroszok egymás mögött egész sor maszkot készítettek, amely, tökéletesen alkalmazkodott a terephez. A maszkírozásra legtöbbször beásott bokrokat használtak, de néha földhányásokat is, amelyek burgonyaföldeknek látszottak. A maszkok magassága olyan arányban nőtt, amennyivel távolabb voltak az ütegektől, úgy, hogy a legelső közvetlenül az ágyuk előtt még lehetővé tette, hogy felette keresztülöljenek, a távolabbiak azonban már eltakarták a tüzet. Hogy oldalról se lehessen a fedezékek mögé látni, az ellenséghez közelebb fekvő maszkokat messzire kihúzták.

— Ép ily ügyes az orosz tüzérség a figyelő állomás kiszemelésében is. Tábori ágyus ütegeiknek tudomásunk szerint nincsenek figyelő létráik. Vezetőik ezért kényszerítve vannak arra, hogy figyelő helyeiket a mélyen fekvő ütegektől messzebbre keressék. Ez okból telefonszekereiken rengeteg vezetékét hordanak állandóan magukkal. Egy-egy ilyen szekéren 1000, sőt 1500 méter hosszú kábel is került már birtokunkba. Nowo-Alexandriánál egy figyelő hely két kilométernyire volt a tűzvonalától. Szinte hihetetlen ügyességgel választják ki figyelő állomásaikat. Huszonhárom ütközetnapon a legnagyobb figyelem és a csatater szisztematikus felosztása mellett is csak kevés figyelő állomás helyét állapítottuk meg teljes bizonyossággal s tettük használhatatlanná azokat. Egyik egy tán, a másik pedig egy templomtoronyban volt.

— A figyelő állomások ügyes elhelyezésének megfelelően, kitűnően van szervezve náluk a csatater megfigyelése. Minden vezérkart, sőt minden egyes lovast és hírvivőt azonnal felismernek s rögtön tüzelnek rá. Az orosz tiszték egy volt szállásán olyan skiccet találtunk, amely szinte művészi kivitelben támadási vonalunk pontos képét adta vissza. Ezenkívül a skiccen pontosan meg volt jelölve

minden domb, magasság, sőt egyáltalán minden hármvel kiemelkedő pont. A szakmányváltó látósvék azt mutatják, hogy az orosz tüzérség felszerelése e tekintetben a lehető legmodernebb. Az orosz tüzérség hatása azonban mégis csekély. Az okokra most nem térhetek ki, de ez tény. Egy ütegünkél, amely Iwangorodnál öt napon keresztül könnyű és nehéz mocsarak leghevesebb koncentrikus tüzeiben állott, csak egy ember sebesült meg halálosan, három könnyebben.

— Az orosz tüzérség municiófogyasztása nagyon nagy. Gyakran „ágyúval lövöldöznek verebekre”. Rejtett céloknál az oroszok a francia tüzérség methodusát alkalmazzák, ami nagy municiópazarlással jár. Ebből magyarázható, hogy az orosz tüzérség Keletporoszországban gyakran szenvedett municióhiányban. A Visztulánál Varsó és Iwangorod vára gondoskodtak a munició pótlásáról. Nehéz tarackjaik számát valószínűleg közvetlenül a háboru előtt gyarapították. Minden hadtestnek valószínűleg három nehéz tarack ütege van egyenként négy-négy ágyúval. Előzőt a nehéz tüzérség a hadseregek kötelékébe tartozott a számuk hadseregenként négy-öt üteg volt.

— Az orosz tüzérség tevékenységének külön fejezetébe tartozik a legteljesebben szervezett hírhordó és kémiszolgálat. Elmondok egy esetet saját tapasztalatomból. Ütegem egy napon a főcsoporttól egész külön állott. A állás teljesen fedezve volt s az ellenséges tüzérség nem is lőtte. A nap folyamán megváltozott a harci helyzet. Ütegem ezért más fronttal délután három óra tájban más állást foglalt el, amely egy kilométernyire balra feküdt. Ide sem ütöttek be ellenséges golyók. A következő reggel a sötétség oltalma alatt ütegemet jobb fedezék mögé, mintegy ötszáz méternyire hátrább húztam. Itt egy egész napig maradt az üteg s egyetlen golyó sem érte. Ezzel szemben azonban a leghevesebben lövöldözték azt a terepszakaszt, legelőször amelyen előző nap állott az ütegem. Mintegy két óra hosszat tartott ez a heves tüzelés, amelyet kilenc órakor reggel hirtelen arra a helyre irányítottak, ahol előző nap másodszor foglaltam állást. Egész nap lövöldözték azt a helyet majd erősebben, majd gyengébben. Az orosz tüzérség szóval reggel már megkapta jelentését ütegem helyéről, amelyet később aztán ki is egészítettek. Valószínű, hogy az első jelentést késő este, a következőt pedig reggel kapták meg. Miután az utóbbit a tüzérségi állásoknál csak reggel kilenc órakor ismerték, arra vall, hogy e híreket egy központban gyűjtötték össze. Megjegyzem, hogy a környékbeli összes falvak ki voltak ürítve. Aviatikusokat, vagy patulókat nem láttunk. Honnan kaphatták hát az oroszok pontos jelentéseiket?

Amilyen figyelemreméltóak az orosz tüzérség eredményei a védekezésnél, annyira csekélyek az ugynevezett „mozgó-harcnál” mindenütt ott, ahol gyors orientálásra s elhatározásra van szükség. Az ütegek ilyenkor szisztema nélkül lövik a terepet, anélkül, hogy „Gabel“-t alkotnának. Nem akartuk hinni, hogy ugyanazzal a tüzérséggel van dolgunk. A Visztula vonaltól való sztratégiai visszavonulásnál egy vasárnap jól megérdemelt

pihenőnknek kellett volna lenni. Az ellenfél részletekben követett bennünket s nyugalunkat azzal akarta zavarni, hogy az általunk megszállt falut srappelltüzzel árasztotta el. Egyik ütegünk ágyuparkja a falun kívül állott, úgy, hogy valamennyi ágyunk és municióskocsink teljesen nyitvan ki volt téve az oroszok által megszállt mintegy 3500 méternyire levő magasság tüzelésének. És az orosz tüzérség még sem ismerte fel ütegünket, sőt nem sikerült nekik a fél magasságban lévő falura sem egyetlenegy teljes hatású löveget sem leadniuk. Erőlködtek, erőlködtek, de lövegeik több száz méternyire csaptak le a falutól. Így ütegünket elkészíthettük a tüzekre s azzal elhallgattatuk az orosz üteget, a melynek tüze tisztán kivehető volt. Az orosz vezérek úgy látszik jól tudják, hogy miért használják, ha csak lehet, csapataikat tisztán védekezésére.

Háboru

a szerelem patrónusa.

(Sexuális problémák a háboru alatt.)

Távirati tudósítás.

Berlin, december 31.

A sexuális tudományok mivelésére alakult orvos-társaság legutóbbi ülésén Burchard dr. arról a befolyásról tartott előadást, melyet a háboru a sexuális életre gyakorol és még gyakorolni fog. Legelőször a frigykötés háborus formájáról szólt és megállapította, hogy az Európában dúló háboru a szerelmi házasság diadalát hozta meg az érdekházasságok fölött. Az érdekek latolgatása nélkül — mondotta Burchard dr. — a most házasságra lépő emberek nagy százaléka a szív szavára hallgat és sutba vágja a számítás aggályait.

A háboru már régebben is a szerelem patrónusa volt. Az 1870-iki porosz-francia hádjárat idején is nagy volt a szerelmi frigyek száma és statisztikai megfigyelések igazolják, hogy az ilyen házasságokból eredő gyermekek valamennyien pompás, egészséges kis emberek lettek. Amennyire kedvez a háboru a szerelmi házasságoknak, annyira sínylik a fegyveres állapotot a házasság szabad formái: az ágyasság és a futó viszony, mert ezek súlyosabb nemi insógnak vannak kitéve. Burchard dr. épen ezért szükségesnek tartja, hogy e téren kriminológiai vizsgálat történjen az irányban, hogy a vadházasság és futó viszony milyen kapcsolatban állanak a háboru ideje alatt történő bűntényekkel. Megemlítette dr. Burchard, hogy Berlin város statisztikai hivatala azt a tapasztalást tette, hogy a háboru óta a magzat-elhajtások és a koraszülések okozta hashártyagyulladások száma erősen csökkent.

A háboru és a prostitúció viszonyáról mondott ezután figyelemreméltó dolgokat a tudós orvos. A prostitúció ma már nincs olyan szoros kapcsolatban a háboruval, mint a közép-korban, amikor egész csapatokban követték a ledér leányok a seregeket. (Az orosz csapatok nyomában ugyan ma is seregestül járnak a prostituáltak. A szerk.) A profilaktikus orvosi vizsgálatot mindazonáltal ma is fokozott mértékben szükségessé teszi a háboru. Érdekes, hogy a prostituáltak közül sokan teljesítenek kémiszolgálatot is, ami szintén szigorú rendszabályokat követel. Felemlítette még ezután az előadó, hogy a nemi idegesség (sexuális neurasthenia) számos esetben kigyul a háboruban, amely nagy férfivesztéseket okoz ugyan, de az eugenika és fajhigiénia terén nem olyan végzetes, mint a laikusok hiszik. A fajoknak megvan a rendeltetése és a férfiakban szenvedett erővesztés pótlódik.

ELŐFIZ

kai gyermekek — aradi gyermekeknek.

Egy érem
Egy hóra

Egy érem
Egy hóra

láda tengerentuli ajándék. — A Jason karácsonyi kincsei Aradon.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

erikából forró, a gyermeki szívek egész hatalmas melegtől átjárt üdvözlést hozott a hatalmas hajó a vérbe, halálba, harcokba és gyászba fulladó Európának. Merry Christmas: — boldog karácsony estéjén ezer meg ezer kicsi, szeretettel megdobbanó gyermeki szívecske sóhajtott át az oceánon aggódó, résztvevő, könyvet törölő vigaszt, enyhítő, puha vigasztalását a hulló harcosok elárult, elhagyott kis családjinak. Szőke fejű angolzász babyk és szabadnak született fiúcskák siettek gondolatlanul utólréni egy nagy hajót, amely párkányáig hajol a tenger hullámaiba, amelynek presztékei megropognak az öblét betöltő gazdag ténertől. A véres háborúnak — amely a jótékonyág annyi meleg hajtását fakasztotta ki — talán legszebb, legédesebb virága az a csupa jószív és csupa gyöngédség gondolat, amely táborba sorakoztatja Amerika gondtalanul ünneplő gyermekeit és ajándékokat gyűjtött a langban és vérben álló Európa remegő, könyves szemű kicsikéinek. Hatalmas oceánjáró: a Jason hozta a gazdag és jószívvel küldött ajándékokat. Az ajándékok hajója bejárta válogatás nélkül a háborus országok kikötőit, elosztogatta a tengerentuli jóval teli ládákat angoloknak, franciáknak, belgáknak, németeknek, magyaroknak.

A tömegtelen jóból, száz és száz ezer amerikai gyermek küldeményéből végiggörögtek az ajándékos ládák hetedhét országon és tizenegy hatalmas láda Aradra is eljutott. Hogy milyen hibetetlen mennyiségű holmit hozott a Jason, annak legjobb bizonyossága az, hogy egyedül Arad város és Arad megye számára ötvenhárom métermázsa jutott az amerikai ajándékokból.

A Magyarországnak jutott ajándékokat a miniszterelnökhöz küldték, aki aztán aránylagosan fölosztva továbbította a küldeményeket az egyes vármegyékhez. Urbán Iván báróhoz Arad megye főispánjához összesen tizenegy hatalmas láda jutott el. A tizenegy ládában együtt volt minden elgondolható kedves és hasznos, amit bájos amerikai gyermekek és gondos amerikai szülők szánhattak a háborus napok hideg tűzhelyei mellett busongó kis európai testvéreknek.

Három teljes napig rendezték, csomagolták, osztályozták a főispáni hivatalban az amerikai ajándékokat, amelyek között természetesen legtöbb volt a játékszert: több mint ötszáz darab mindenféle gyermeknek kedves holmi: nagyszerű babák: óriási üvegszemű vászonbabák, helyes kis francia babák, hatalmas barna szövet medvék, kis indián leánykák, legtöbbje ujdonaúj, de van köztük olyan is, amelyiken meglátszik, hogy kicsi amerikai tulajdonosnője már szeretettel tépázgatta és talán ebben az ajándékban van a legtöbb szeretetet, mert hiszen azt küldte el az amerikai baby, amit legjobban dédelgetett. Kis vedrek, vasutak, kocsik, lovak, építőköcskák, dominojáték, nagyszerű szekrények, babaholmik, amerikai társasjátékok voltak garmadával és holnap-holnapután már aradi, arad megyei gyász-háborult házakban játszadoznak a tengerentuli holmival és szegény, hálás kis magyar gyerekek gondolnak elfogódó szeretettel az amerikai ismeretlen jóbarátokra.

A játékszereken kívül praktikus ajándékok is jöttek. Kötött férfi, női és gyerek kabá-

tok, meleg alsó ruhák, ingek, nyakkendők, gyárilag készült amerikai gyermekruhák, kis mellénykés piros szoknyácskák, puha takarók, meleg flanellek, horgolt gyermeksapkák, harisnyák, keztyűk, cipők, sálók kerültek elő a kimeríthetetlen ládából, de nem feledkeztek meg az amerikaiak az édességekről sem. Aszalt szilvák, szárított szőlőfürtök ügyes csomagolásban, vagy hetven doboz tejkonzerv, sok cukorka, piskóta, egész halom óriási alma amelyeknek csak egy része bírta el a hosszú tengeri utat. Összesen 1462 darab különböző tárgy került Aradra.

Akadtt amerikai gyerek, aki képeslevelezőlap gyűjteményét küldte el, sokan angol képes és meséskönyveket küldtek és kedves biztatással írták be a könyv első oldalára:

A merry Christmas to some little child. Hope you will lving this book.

mrs John M. Redgeore 50 Jones Street Jersey City New Jersey U. SA

Ami magyarul így hangzanék: „Boldog karácsonyt egy kis gyermeknek. Remélem, hogy olvasni fogod ezt a könyvet”. Mistress Redgeore ezzel a jókívánsággal a Bed-Time Stories (Mesék rossz időben) és Mother Goose Nursery Rhymes (Lud anyó gyermek versei) című mesés könyveket küldte el. Az elsőt a világsi, a másodikat az eleki járásban kell elolvasni valamelyik angolul tudó gyerekeknek.

Különösen kedves és érdekes része az ajándékküldeménynek az a sok kis írás, gyermeki kézzel rótt jókívánság, amelyeket az apró ajándékozók a babák nyakába és egyéb játékszerekre kötöttek. Akadozó betűkkel írja egy kis amerikai fiú a Pacific-Railway nagyszerű mozdonyára kötött cédulára:

With love to my little friend in Europe from Jack Hollywood 332 Seneca Av. Mt. Vernon. New-York USA.

(Szeretettel egy kis európai barátnak Hollywood Jacktól.)

Egy kedves amerikai asszony, aki nagy csomó kötött meleg holmit küldött, két képes levelezőlapot rejtett ajándékai közé és a peoriai Spalding Instituteot és Niagara Hotelt ábrázoló lapokra fölírta:

My adress is: mrs An. Haberland Shifeing 316 West Nebraska Aven. Peoria Ill.

Kedvenc babájára kis papircédulát kötött és a cédulán ott a neve és címe Ruth Prattnek Protter, Nebraska.

Többen angol szokás szerint színes és kedves képecskével díszített karácsonyi és újévi gratuláló kártyát küldtek. Hősapkát horgoló kislány képével

Merry Christmas greeting from Mandy Sanell Kent, Illinois USA.

Egy másik képes lapocskán:

Merry Christmas to our friends across the sea from Elma Zimmermann Williamsburg Iowa.

Mr. and Mrs C H Schirmer messze Lyugatból East Los Vegasból New-Mexikó államból küldtek sok meleg ruhát az európai babyknak. Mások, különösen a különböző Woman's Temperance Unionok (Női mértékletességi egyesület) a szentírásból vett idézetekkel kísérik kül-

deményüket, a Cainsvillei Temperance-ok pedig azt is kikötötték, hogy Belgiumba jussan ajándékuk, mert a hazájukat vesztett belgák szorulnak legjobban segélyre. A kívánságot azonban nem tudták respektálni és belgák helyett most majd nem kevésbé hálás radnai szegény gyerekek hordják el a cainsvillei mértékletes hölgyek sapkáit és kötött ujjait.

Végtelenül bájos és kedves levélkét írt helyes kis babája nyakába akasztva a tinom aranszegélyű levelet 2455 Cuyler Avenue, Chicago, Illinois USA címről egy bájos amerikai gyermek:

Dear receiver,

This doll is for some poor unfortunate lonely girl, who has lost loved ones in the war now being waged in Europe.

With the doll comes love sympathy and kind wishes together with hopes of a better future.

God bless you dear little one and may this doll make you as happy as anything can under the awful circumstances.

I wish you a Merry Christmas and a Happy New Year with all my heart.

Joy and forget your sorrow when play with this dolly and remember, that it brings the good wishes of a girl in America, who is sorry for and loves you

Your American friend

Belle Stunt.

Magyarul így hangzik a közoetlen és szeretettől áradó levél:

Édes elfogadó! Ez a baba egy szegény szerencsétlen kedves leányka számára való, aki elvesztette szeretettjei egyikét az Európában most dúló háboruban. A babával meg szerető rokonszenve és jókívánságok, jobb jövő reményével együtt. Az isten áldjon meg édes kicsikém és tegyen ez a baba olyan boldoggá, amilyen csak lehet valaki rossz körülmények között. Jó karácsonyt és boldog új évet kívánok neked teljes szívből. Játsszál és felejtse el bánatodat, ha a babával játszol és gondolj arra, hogy a baba jókívánságait hozta egy amerikai leánynak, a ki szomorkodik érted és szeret téged. Amerikai barátnő

Stunt Bella.

Az édes szívű kis Stunt Bella és a többi Else k, Ruth-ok, Elma-k, Dorothy-k jókívánságai nem szállnak el a levegőbe. A háboru angyalának fekete szárnyai alól könyveiket letöröl, maszatos, kedves gyerek arcok gondolkodnak szeretettel és hálával a tengeren tuli ismeretlen jóbarátnéakra, akiket talán sohase fognak látni és akiknek szívét mégis megismerték...

Az amerikai ajándékokból egy láda játékszert, egy láda alma, tejkonzerv és ruhanemű Aradnak jutott. A szétosztással a polgármester a rendőrséget bizta meg. Tíz ládába egyformán elosztva kerül a többi holmi az egyes járások főbíráihoz. Az amerikaiak kívánságához képest az ajándékot csak arra érdemesnek talált szegény családok kapják, első sorban olyanok, amelyeknek családfője elesett a háboruban...

(r. e.)

Vörös Kereszt varroda köszönettel nyugtázza a következő adományokat: Egy elvesztett fogadás 40 korona, Scherhag Ernő néhai Lengyel Tivadar ravatalára szánt koszoru megváltása címén 10 korona, N. N. 10 korona, özv. Ludwig Alajosné 20 korona, Herold Gyula újévi üdvözlések megváltása címén 10 korona, Kohányi Róbert 10 korona, Weiszberger Johan, özv. Dörre Gusztávné 2 korona, Rottenberg Halén 3 korona, N. N. 10 korona, Grallert Rezső 10 korona. Hálás köszönetet mondunk a nemesszívű adományokért. Továbbá is szeretettel kérjük a közönség szíves támogatását. Vörös Kereszt varroda.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: délután Lengyelvér, este: Moztündér.

Szombat: Moztündér.

Vasárnap: délután: Kátodológ, este: Moztündér.

Hétfő: II. Rákóczy Ferenc fogsága.

Kedd: Vér Mihály első fellépte: Dólovai napob leánya.

Szerda: délután: Színhákok, este: Rokkant buszár.

Csütörtök: Itt először: Fészek a viharba.

Péntek: Fészek a viharba.

Szombat: Itt először: Szóke Pepi, operette.

Moztündér.

(Operett-bemutató az aradi színházban.)

Jól esik a szemnek ha hosszú idők mul-
tán, a ma szomorúsággal teli világában
ünnepi telt nézőteret köszönhet a színházban.
Pompázó szóke, barna, fekete szépséges asz-
szonyok és leányok koszorúja a páholyokban,
csillogó szemek és ékszerek, suhogó selymek
és suttogó szavak és ugyanilyen virágoskert a
nézőtér többi részén is: a siker egyik biztosíté-
téka, a nézőknek és színészeknek egyaránt
hangulatot adó „táblás” ház megvan. És meg-
van a másik kelléke is a háborús szezonban
időig hiába várt forró estének, nagy sikernek:
Gilbert operettje a Kinokönigin Berlinben a
háromszázadik előadás körül jár, egy folytában
egy esztendő óta játszik. Pattogó, dallamos
zene, ötletes táncok, az annyira népszerű és
hódító mozi művészeinek népszerű és ügye-
sen karrikírozott miliője, mindez csupa há-
lás szereppel és vidám színpadi trükkkel
töltötve: ez a Kinokönigin a maga
eredeti művoltában.

A közönség, amelyik a nézőteret megtölti
erre az operettre kíváncsi, ez iránt a Kinokö-
nigin iránt érdeklődik, erről hallott, ennek az
óriási sikerű budapesti német előadásaira em-
lékeznek. De mire a Kinoköniginből Moztündér
lett: Mérei Adolf, a Népopera házi fordítója
teleaggatta utolsó szójátékokkal, durva fidi-
buszba való arpirító vicekkel és ugy meg-
nyomítottta, hogy bátor vidéki színházdirek-
tor kérceruzájára vár a föladat, hogy Mérei mes-
ter csibésztréfáitól megszabadítsa. Ma még nem
működött ez a cenzura, de ez nem jelenti azt,
hogy holnap és a további előadásokon a mű-
élvezetnek ezt a részét ne kapjuk meg többé.
És akkor a közönség, amely ma is szeretettel
és tetszéssel fogadta az újdonságot rá fog is-
merni a Moztündérben a Kinoköniginre.

A teljes sikerhez harmadik kellék az elő-
adás lenne. Itt persze — tekintettel a hábo-
rúra — lefokozott igényeket szabad támasztani.
A legjobb színészeket a társulatból elvitte a
katonaság és meg kell elégedni azzal, amit
kapunk. Csak hogy ez a kényszerű megelége-
dés nem alkalmas arra, hogy fokozza a sikert.
Pataky Vilma szép énekével, kellemes já-
tékaival a címszerepben ma is vitte a da-
rabot és kitűnő partnere volt Győző a
dadogó moziszínész szerepében. Amennyire
hódított Pataky gyönyörű, hangulatos éneke,
éppoly nagy volt a sikere Győző táncának és
mókáinak. Járay nagyon is modoros és nyögő
játékkal tüntetett ma, Polgár megtette a töle
rethető, Földesi pedig bizonyosságot adott arról,
hogy nem szabad nagyobb szerepet játszania.
A színésznők közül ugyan senkit sem vittek
el katonának, de mégis az tűnt ki, hogy ma a
táncos operettek világában Aradon nincs tán-
cos szüret és az amerikai milliommoleány per
excellencia táncos szerepét Hampel Ilonának kel-
lett végigvergődnie. A rendezésre a következő elő-
adásokon több figyelmet kell fordítani, mert
ma az összes színpadi trükkök felmondták a
szolgálatot: a lift leszakadt, a forgó diván nem
forgott, a mozgó kép a szereplők nyakába zu-
lant.

Egy kis fészülés után a közönség az igu-
zán kasszadarabnak való Moztündérnek azokat
a szépségeit is meg fogja látni, amelyeket nem
Pataky és Győző hoznak ki (mert ezeket már
ma is teljes siker fogadta) és akkor az újévben
még sokszor remélünk a Moztündérnek táblás
házat. (+)

* Vasárnap délután. Az idén még színre
nem került *Katona dolog* hatásos operett kerül
színre. A főbb szerepekben Pataky, Rontay,
Hampel, Fülöp, Győző, Járay, Várnai, Polgár,
Herold. Este *A moztündér* új operett.

* Köztelek Zsebnaptár 1915. Szerkesztik
és kiadják: Rubinek Gyula az OMGE. igaz-
gatója és Szilassy Zoltán a GEOSZ. titkára.
Ára 4 K. A „Köztelek Zsebnaptár” a könnyebb
kezelhetőség végett 2 részből áll. Az első kö-
tet külön zsebben hordható kemény barna kö-
tésben 231 oldal terjedelemmel a tulajdonké-
peni naptári rész és különféle feljegyzések szá-
mára tartalmaz rovatokat, a második kötet 424
oldalon szakközleményeket tartalmaz. A „Köz-
telek Zsebnaptár” 4 koronáért kapható min-
den könyvkereskedésben, vagy a kiadóhivatal-
ban, a „Pátria” könyvkereskedésében, Buda-
pest, IX., Üllői-ut 25. sz.

* Felhívjuk a közönség figyelmét Kerpel
Izsó 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárára.

Páris — kokottok nélkül.

(Decemberi hangulatok a francia fővá-
rosban. — Gyanusak az idegenek. — Ele-
ven élet a kávéházakban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

A Bernben megjelenő „Bund” című lap a
következő cikket közli Páris mostani életéről.
Az érdekes közleményt egy Franciaországban
élő svájci ember írta:

— A gyorsvonatok megint közlekednek
Páris felé; akinek rendben van az utlevele,
simán keresztüljut a vámvizsgálatnál is. Még
a vámhivatalnokok sem bosszantják az embert,
igaz, hogy már cigarettát és két kiló csokolá-
dét otthagytam náluk. Ha erről nem venné észre
az ember, hogy Franciaország háborúba kevered-
ett, észretérítik a vöröskeresztes hölgyek, akik
hangosan esztetik peraelyüket és monoton
hangon mondják: „A sebesült katonáknak”.
A legesunyább, lehangoló időben utazunk ke-
resztül a györen világított külvárosokon és be-
érünk a lyoni pályaudvarra. A háborúból itt
nem látni semmit. Feltűzött szuronyu katonák
helyett néhány öreg, reszkető hordár, az em-
ber nem is meri rájuk bizni a súlyos pod-
gyászt. A fiatalok mind a zászló alá vonultak.
A kocsisok és gebéik még öregebbek.

A pályaudvarhoz közeli szállóban, ahol
már többször megfordultam, csak a tulajdonos-
nőt találom meg; a pincérek és minden más
személyzet eltávozott. Az utóbbi hetekben min-
den alkalmatlannak nyilvánított franciát, aki
1876 után születet, a „Conseil de revision”
még egyszer megvizsgált és úgy hallom, min-
denkit bevettek, aki csak szuszogni tud. Ezért
van minden üzemből olyan sok hézag.

Legelső utam az elhagyott Rue de Rivo-
lin keresztül a csarnokok felé vezetett, a párisi
élelmészési központokba. Itt nem változott sem-
mi. Egyelőre a párisiaknak nincs okuk éhin-
ségi föl félni, ámbár egyes élelmiszerek, mint
például a bárány-, borjú-, marhahús, cukor,
burgonya és száraz főzelékek árai emelkedtek.
A só is kétszer olyan drága, mint volt azelőtt.
De egészbevéve jelentéktelen a „hausse.” En-
nek a következménye, hogy az éttermek is
megtartották régi árait.

Csodálkozni lehet azon, honnan kerül ki
ilyenkor a terraszpublikum. Dacára annak,
hogy annyian mozgósítva vannak és néhány
százezer német, osztrák és más külföldi elköl-
tözött, a szokásos órákban a jobb kávéházak-
ban alig találni helyet. De most sokkal ke-
délyesebb, mint azelőtt, mert a háború általá-
nos témája sok embernek feloldotta a nyelvét,

akik azelőtt néma tartózkodásba
hozzátartozói miatt érzett aggodó
embert kerget a kávéházba, ahol
elfelejti nyomott hangulatát.

A párisi ember normális időkre
gyerek, de ma vakon elhisz minden
riát, amit ujságjai feltalálnak. És mi-
szer egy jó ismerősöm előtt megkoc-
solt az állítást, hogy az ujságok olyan
kat is irnak, amelyek még nincsenek
nyitva, erőlyesen rám támadt, hogy hallgassam,
mert rövid uton bálnak el az ilyen emberek-
kel. Azóta inkább betapasztom a szám és óva-
kodom kitenni magam annak a veszélynek,
hogy gyanussá váljak. A spion szónak most
olyan bő értelme van, hogy minden nem-fran-
ciára nézve veszélyes. Annyi besugás történi
naponta, mint még Robespierre idejében sem.
Igaz, hogy nem fejezik le mindjárt az embert,
ugy mint akkor, de kellemetlen következmé-
nyekkel jár. Négy hónapi Párisból való távol-
létem alatt négyszer sugtak be, részben engen,
részben a céget, amelyhez tartozom. Alkalma-
zottaim természetesen könnyűszerrel megcöl-
hatták a rágalmakat, de ezek az esetek is mu-
tatják, milyen tanácsos az elővigyázatosság.

Az utlevelemet tizenhárom nap alatt három-
szor kérték tőlem. Valamennyiszer beszélge-
tésbe eredtem a rendőrbiztossal és mindig ezt,
vagy hasonló választ kaptam:

— Még nagyon sok álarcos német él Pá-
risban.

Ugy látszik, gyanus vagyok és nyíltan ba-
vallom, nem érzem magam olyan jól Párisban,
mint azelőtt.

Egy másik svájci lap tudósítója a „Neuen
Zürcher Zeitung”-ban így ír a párisi utcák élet-
éről:

— A nagy utcákról hiányzanak az auto-
buszok, a katonaság mind rekvirálta. Az ab-
szint halvány zöldje sem fénylik már ugy a
poharakban, mint azelőtt, mikor a nyári hóna-
pokban, az „apérítif” órája, az ugynevezett zöld
óra alatt az abszint illata töltötte be az atmosz-
férát. Az abszintárusítást tudvalevőleg egész
Franciaországban betiltotta a katonai ható-
ság és a közegészségre nézve rendkívül üdvös
következményekkel járt ez a határozat. Vajjon
lesz e a parlamentnek később bátorsága olyan
törvényt alkotni, amely végleg megtiltja az ab-
szint készítését és árusítását? Sok érdekelt fél
tömörülne ilyen törvény ellen, de talán végük-
höz közelednek azok az idők is, amikor a vá-
lasztásokon elköttyavetyélik a szavazatokat.

Itt ott angol katonát látni, khaki-unifor-
misban, gyakran sebesülve, gyakran csak ki-
merülve a háború fáradalmaitól, de mindig kor-
rekt és kifogástalan tartásban, ami esodálattól
kelt francia társaikban. A nép már megszokta
őket és nem tulajdonít nekik fontosságot.

A kifestett arcú hölgyek, akik bizonyos
párisi boulevardokon sétálni szoktak, legna-
gyobb részét oltúntek. Állami hajlék alá vitték
őket társnőikkel egyetemben és koncentrációs
telepek egy nemét alkotják, különösen Fran-
ciaország déli részében. Az illető helységek
lakossága természetesen nem valami túlságosan
örül a nem kívánt szomszédságuk. Epon így
oltúnt sok apacs, akiknek megélhetéséről csak
a hölgyek gondoskodtak. A legfiatalabb kor-
osztályok háború idején még sok apacs fog
eltűnni. Az apacsoknak másik, ugyancsak
nagy számban kávézik, amely egy, vagy több
nős vagy nőstény barát létezéséből tartotta
fenn magát, szűkebb körökben meggyérte. Egy-
sek követek társaságok vidékre, mások család-
jához tértek vissza.

c fenyegeti az oroszok kárpáti offenzíváját.

— moló a lodzi lowici hadizsákmányról. — Nem leplezhető többé az oroszok vereségei. — Feltartóztatva az oroszok előnyomulása a Duka szorosnál. —
— Hivatalos távirati tudósítás. —

Berlin—Budapest, december 31.

Százharminchatezer fogoly a lodzi és lowici csaták eredménye.

Berlin: A Wolff úgynökségnek a nagy főhadiszállásról szerzett értesítése szerint Lengyelországban harcoló német csapatok a lodzi és lowici harcokkal kapcsolatos üldözés során több mint 58.000 foglyot ejtettek és sok ágyut és gépfegyvert zsákmányoltak. A Lengyelországban november 11-ikén megindult offenzívánk összes zsákmánya tehát ezzel 136.000 hadifogolyra, a száznál több ágyura és háromszáznál több gépfegyverre emelkedett. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Főhadiszintér a Pilica és a Visztula között.

Rotterdam: A „N. Rott. Cour.” a következőképpen ítéli meg a lengyelországi helyzetet: A főhadiszintér a Pilica és az alsó Visztula közt tekszik. A Pilicától északra álló orosz erők csak laza összeköttetésben állnak a folyótól délre állókkal. Az északon álló haderőre a németek két oldalról gyakoroltak nyomást. Legutolsó jelentésében az orosz vezérkar maga is beismeri, hogy egyes vidékeken néhány helységet kiürített, de hogy mely vidéken és mely helységeket, azt egy szóval sem említi. A legutolsó pétervári hivatalos jelentés csak annyit állapít meg, hogy a harcok most nowomiasztól tíz verszinyire nyugatra folynak. Ez annyit jelent, hogy a Pilicától északra álló orosz erők baleszárnya kissé keletre meghajolt. Nowomiaszt számára most az döntő, hogy a szövetségesek folytatják e megkezdett átkaroló mozdulatukat. A Pilicától északra álló orosz erők legyőzésével egyébként a másik orosz sereg sorsa is meg lenne pecsételve.

„Sok vér kell csapataink legyőzéséhez”.

Köln. A moszkvai Ruszkoje Szlovo katonai munkatársa, mint a Köln. Zeit. jelenti, kifejti, hogy örültség volna azt hinni, hogy az osztrák-magyar csapatok már végleg meg vannak verve és nem képesek arra, hogy a kárpáti szorosokat védelmezzék. Az osztrák-magyar csapatok bátran és nagy kitarással védekeznek. Orosz katonai körökben semmi esetre sem becsülik le ezt az ellenséget. Még sok vér fog folyni, míg a nyugatgalíciai ellentámasz e lesz győzve.

Tehetetlen az orosz hadsereg.

BERLIN. A Vossische Zeitung jelenti Amsterdamból: A Novoje Vremja jelentéseire a Times tudósítója megjegyzi:

Oroszország közvéleményét az utóbbi időben felelősségnélküli állításokkal az orosz lapok gyakran megtévesztették. A cikkek íróit kétségkívül a legjobb szándék vezette és nyilván remélték, hogy enyhítik ama csalódásokat, amelyeket az orosz hadsereg tehetetlensége okozott, amelynek tolytán nem nyomulhat előre a kezdetben remélgyorsasággal. A Ruszkoje Slovo óva int a német vezérkar lebecsülésétől és azt hiszi, hogy Németország még legalább

négy millió embert állíthat csatasorba. A lap azt javasolja, hogy a szövetséges államok hadügyminiszterei tanácskozzanak Londonban, hogy közös haditervet dolgozzanak ki.

Orosz jelentés a nagy harcokról.

Pétervár. (Rómán át.) A lapok közlik, hogy a Bzura folyó mentén Sochacevtől öt verstnyi távolságra egy erődítésnél az orosz csapatok a Bzura folyó jobb partján elhelyezkedett német csapatokat megtámadták. A rákövetkező éjjel Polinov körül a német sorkatonaság gyilkos támadást intézett az orosz csapatok ellen, amelyek igyekeztek ellentámadással feltartóztatni a német csapatokat. A Pilica folyó jobb partján éjjel-nappal folynak a csaták. Az orosz hivatalos jelentés szerint orosz részről a mostani csatákban főleg a szibériai lövészek tüntették ki magukat.

A Pilica déli partján a németek elvágják az orosz hátvédet.

Berlin. A Deutsche Tageszeitung jelenti Milanóból: A Corriere della Sera távirata szerint a németek a Pilica déli partján elvágják az orosz hátvédet, amely december 21-én az orosz sereggel az openc-tomasowi frontra nyomult előre.

Lowic elfoglalása.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung írja: A német hivatalos jelentések nem mondják meg egész határozottsággal, hogy Lovitzot, Észak-Lengyelország egyik legfontosabb vasúti csomópontját seregeink Morgen tábornok vezetésével elfoglalták. Tudjuk, hogy keleti hadseregünk jelentései igen kimértek és hogy a rövid mondatok mögött fontos eredmények rejtőznek, azonban egy orosz bulletin nyíltan elárulta, hogy Lovitzot az oroszok elvesztették. A város elfoglalásáról a keleti harctéren küzdő egyik tisztünkől a következő értesítést kaptuk:

— Tizennégy napi erős küzdelem után foglaltuk el Lovitzot. A várost, amelyet az oroszok valóságos várrá építettek át, rendkívül szívósan védtek, mert a Bzura-menti állásaiknak ez a kulcsa. Szakadatlanul harcoltunk és erőiködtünk és miután sikerült repülőhidat építenünk a Bzura-csatornán, végre a mi tüzéségünk, de különösen az osztrák-magyar motorűtegek kitűnő közreműködésével a városba vonulnunk. Este érkezünk a főtérre, ahol a hadiestartalék állott és értüzet gyújtott. Gyönyörű szép csatakép volt. Azonban ennél is szebb volt az, hogy mikor Morgen tábornok belovagolt, a postaépületről leszállott és mindnyáján körülvettük, hogy vitéz csapatainak sikeréhez gratuláljunk, legénységünk hirtelen

Lutter oherálját intonálta, úgy, hogy szem nem maradt szárazon.

Elárult tervek, amelyek nem használhatók.

Köln. A Kölniche Zeitung írja: 1914. február 18-ikán történt, hogy egy orosz kémkedési ügyről irtunk és lelepleztük annak szövevényeit. A krakói rendőrség figyelmessé lett közlésünkre és sikerült is neki megállapítania, hogy Oroszország javára messze elágazó kémkedés történik és három kémeket el is fogott. Egyikük volt Maecher Vladimir lembergi származású művésznövendék a krakói művészeti akadémián, aki gyanussá vált, mert igen gyakran utazott Oroszországba. A fiatal ember, aki jól rajzol, katonai épületek terveit készítette el Galiciában és kiszolgáltatta az orosz vezérkarnak, amiért bő jutalmat kapott. Ez időtájt tizenegy orosz katonai spiont fogtak el Krakóban. Akkor senki sem gondolt a háborúra, ma azonban nyerc jelentőségében és egész más színben tűnik fel ez a jelentés, pláne, ha arra gondolunk, hogy milyen kevéssé tudják kihasználni az oroszok a krakói terveket.

Sikeres harcaink a Kárpátokban.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Lupkownál megállítottuk az orosz előnyomulást.

Uzsokon túl üldözzük az ellenséget.

Bukovinában zabljel előtöréstüket súlyos veszteségekkel visszavertük. A Tatarhágó meg van erősítve, a benyomulás valószínűtlen.

Toronyánál a határmenti harcok ráknézve kedvezőek. Beregbe az oroszok a hegyösvényeken jöttek be, ugyanott kimenekültek.

Zemplénben nincs veszedelem.

Ungvár. Uzsok elfoglalása után, az ellenség üldözése közben csapataink átlépték a galicial határt. Az oroszok támadást kíséreltek meg, amelyet azonban visszautasítottuk.

Beregben folynak a harcok, az ellenség menekülve visszavonul.

LEGUJABB.

Magyar Távirati Iroda cenzurált jelentései.

Érkezett éjjel 3 órakor.

London. Rendőrség értesítette összes ellenséges állambelieket Temse körüli területekből távozni tartoznak. Rendelet a német nőkre és gyermekekre is kiterjed.

Konstantinápoly. Goltz tábornagy a kaukázusi harctérré utazott. Abdul Hamid császárt nem Brussába, hanem Koniba vitték. Erzerumból jött jelentés szerint ozmán hadsereg győzelmesen előre nyomul. Megerősítések érkeztek. Törökök Batumtól egészen Kurzi tarjómányig orosz területen állanak.

Pétervár. Oroszországban megtiltották mohamedánoknak minden egyesületet. Intézményeket feloszlatták.

KOPENHAGA. Pau tábornak elulazott Oroszországba. Utközben Bukarestben kiszáll. Utjának célja közös operáció megbeszélése.

Bécs. Rendőrség ujévben megtiltotta nyilvános helyeken bálók, tánmulatságok rendezését.

Németországot nem lehet kiéheztetni.

— Amerika az angol tengeri hegemonia ellen. — A flandriai véres harcok. — Szövetségesek haditanácsai Londonban. —

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Berlin—London—Rotterdam, december 31.

Visszavert francia erős támadások.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről. Tengerparton általában nyugalom volt. Ellenség tüzérségi tüzelését Westende fűrdőre irányította és a házak egy részét összerombolta anélkül, hogy katonai értelemben vett kárt okozott volna.

Rheimstől délkeletre az Alger-auberge általunk történt felrobbantása alkalmával egy egész francia ezred megsemmisült. Chalonsi tábornoktól északra ellenünk intézett erős francia támadásokat mindenütt visszavertük. Az Argonnek nyugati részében csapataink több egymás mögött fekvő lövészárkok elfoglalásával jelentékeny tért nyertek, miközben több mint kétszázötven franciát elfogtak. Eliret környékén, Toultól északra franciák támadási kísérletei meghiúsultak.

Felső-Elzászban Sennheimtől nyugatra francia támadások tüzelésünkben mind összeomlottak. Franciák birtokunkban lévő Steinbach falunak rendszeresen, sorra minden egyes házat rommá lótták, a mi veszteségeink mindazonáltal csekélyek. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnöki sajtóosztály.)

Szövetségesek óriási vesztesége Flandriában.

Amsterdam: A Reiter újság jelenteti Boulogneból: Az Yser menti harcok héten hevesebb, mint a háború egész ideje alatt bármely harc volt. Embereinknek az ellenséges futóárkok megrohanásánál el kell hagyniuk saját futóárkaikat a pusztán terepen két-négyszáz méter szaladniuk a legerősebb tüzérségi és gyalogsági tűz közepette. Egyetlen vigaszunk, hogy az ellenségnek is érzékeny veszteségei vannak. A szövetségesek egy tisztje mondotta tudósítónk előtt: „Elő kell nyomulnunk, kerüljön bármibe!” Vannak olyan katonák, akik egy perc leforgása alatt két-három lösebet kaptak. Veszteségeink óriásiak, még a tisztiek, az ezredorvosok és az egészségügyi személyzet köreiből is. Sokszor sebesültjainkat hosszú uton az ellenség előtt kellett vezetnünk, akik sem az egészségeseket sem a belegéket nem kimélik.

A Times jelenteti Flandriából, hogy karácsony első napján a németek egy óra hosszat bombázták Fournest, a belga hadsereg főhadiszállását.

Lovas attak a német ágyuk ellen.

London. Az Északi tenger melletti harcokról a következőket jelenti a Daily Express: December huszoneheteiken, az 1914-iki világháború alkalmával első ízben, sor került lovassági tömegattakokra, amelyet a francia kúrasszerek és dragonyosok intéztek a nieuporti német állások ellen. Dacára annak, hogy mindkét részen nagy veszteségek voltak, a németek a legmakacsabban védekeztek. Csapataink előnyomulását a legnagyobb mértékben megakadályozza a németeknek az átkarolásra irányuló ellenintézkedése. A part minden egyes dűnnáján ágyukat és gépfegyvereket állítottak fel a németek, kik a homok alatt valóságos elagutakat ástak.

Mozsaráink a flandriai harcokban.

Berlin: A Berliner Tagblatt haditudósítója jelenti, hogy Nieuportnál közreműködtek mozsárütegeink és az ellenségnek óriási veszteségeket okoztak. Az Yser-csatornánál elhallgattatták az ellenség ütegeit, szétlőtték a megtígyelő tornyot.

Étgedetlenség az oroszok szövetségesekkel.

London. A Morning Post pétervári tudósítója jelenti, hogy ott folyton nő az étgedet-

lenség Angliának és Franciaországnak a háborúban való szerepe miatt. Azt kérdezik, hogy miért nem üzik ki a szövetségesek nyugaton állásaikból a németeket? Most, amikor a német csapatok nagyobb része keleten küzd, meg lehetne hozzá az erejük. A Morning Post vezetőikben meglepetésül azt írja, hogy az angol erők java részét még mindig a hadsereg előkészítése köti le a Joffre tábornok vigyázatlan lenne, ha támadásba kezdene, még mielőtt az angolok nagy erejüket kifejtjenék.

Haditanácsban a szövetségesek.

Brüsszel. Albert király, Kitchener, Joffre és French tábornokok a napokban Calaisban haditanácsot tartanak.

Kopenhága. A szövetséges országok valamennyi hadügyi, tengerészeti minisztere Londonban konferenciát fog tartani.

Nem lehet kiéheztetni bennünket.

Bréma. A tőzsdén a kereskedelmi kamara elnöke kijelentette, hogy takarékosan élvekre elég élelmiszer van. Szent, vasat magunk termelünk. Entente esetleges blokádjára csak a nyersanyagokat exportáló tengerentúli államokat károsítaná.

Elég a népbolondításból.

Genf. A párisi Matinak, „Végso győzelem felé” című rovatát betöltötték. A lap eddig jövő hétre ígerte a németek kiűzését Franciaországból.

Kellemetlenek a semleges haditudósítók.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung írja: Nagyon keserűen panaszkodik az angol és francia hadvezetőség ellen Davis Harding Richard haditudósító az amerikai lapokban. Elmondja, hogy a szövetségesek ferde szemmel nézik a semleges tudósítókat és hogy ezeknek a hadvezetőségekkel valósággal „létező küzdelmet” kell folytatniuk. Egész nyíltan azt mondják nekik, hogy szponzorok nézik őket.

— Természetesen — írja Davis — az egész hadseregben egyetlen egy ember sem hiszi ezt valójában, de ez a legkönnyebb módja annak, hogy komoly haditudósítókat az ember lerázzon a nyakáról. Nagyon jól tudják, hogy vannak haditudósítók, akik lojális férfiak és akiknek diszkreciója kifogástalan és éppannyira nem árulnak el a katonai titkot, mint amennyire nem lopják el senkinek a zsebéből a

pénztárcáját. Ha az angol és franciák ezt nem tudnák, akkor ostobasággal vádolom a francia és sárkárkat is. Amikor Granville kapitány a francia vezérkari főnöknek mondta, hogy az ő szava van annyi, francia tábornoké, csak egy általa mert tényt állapított meg. A francia felelete az volt, hogy a haditudósító kapitányt egyszerűen lecsukatta. Ez a még csak intelligensnek se mondható. Ha francia és angol fronton maradnánk, mi haditudósítók állandóan hadiselekkel élünk és a legfőbb trükkünk az volt, hogy a franciákat kijátszottuk az angolok ellen. Az előbbieknél valami angol papírost mutattunk, minthogy a franciák legtöbbször nem tudták olvasni, passierscheinek tartották. Az angoloknak felmutattunk egy francia nyelvű engedélyt a hadügyminiszterium meglátogatására és mert ezen sok bélyegző volt és minthogy a legtöbb angol tiszt és katona még csak franciául olvasni sem tud, átvesztették vele az egész angol vonalon.

Baj van az indiai csapatokkal.

Konstantinápoly. A legújabb indiai csapatok az angoloknak sok nehézséget okoznak. Aklimatizálás ürügyével külön táborban tartják, a harcra vinni nem merik. Alkalmilag Egyiptomba szállították a nyugtalankodó csapatokat.

Hiányzó angol hajók.

Róma. Corriere d'Italia szerint tizenhat angol gőzös hiányzik.

Amerika a japán invázió ellen.

A Genf. A Newyorkherald szerint az északamerikai szenatusban intézkedéseket javasoltak a japánok déltengeri terjeszkedése ellen.

Anglia tengeri uralma ellen.

London. A Washington Post megtámadja Churchill angol tengerészeti minisztert, mert kijelentette, hogy a tengeri uralom kizárólag Nagybritanniát illeti. Az angol tengeri uralom Amerikának nagyobb veszedelem a német hadseregnél. Az Egyesült-Államok nem hajolhatnak meg a brit tengeri hegemonia előtt. Járkább tengeri harcra bízzák a döntést.

Amerika erőyes jegyzéke.

Berlin. A „Lokalanzeiger” jelenti Rotterdamból: Az amerikai jegyzék úgy hatott Angliában, mint a bomba. Már most bizonyosnak látszik, hogy az Egyesült-Államok jegyzéke halálos dőfésként éri az angol tengerészet szívéét. Még ha sikerülne is az angol kormány-nak néhány pontban engedékenységre bírni az amerikai kormányt, még akkor is teljesíteni kellene az Unio főköveteléseit, mert a jelenlegi európai háborúban nem teheti Amerikát ellenfelévé és nem zárhatja el az onnan jövő behozatalt, amely most az angol nép és ipar eltartója és éltetője. Így lett egyszerre ismertté a világ szemében az angol marinizmus gyöngéje, amely az ország sziget mivoltára vezethető vissza és szükségessé teszi az amerikai bevittől való függő viszonyát.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 327
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 152
Nyomda	— — — — — 151

H I R E K.

Üdvözetek megváltása Aradon.

in báró gyűjtése az elesett katonák özvegyeinek és árváinak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

...nak a mozgalomnak, amely ez idén az üdvözetnek jótékony célra megváltását adta Urbán Iván báró főispán állt élére, aki buzdító szavakkal kérte fel Aradvármegye és a város közönségét, hogy az újévi üdvözetekre szánt költségeit a háboru szülte nyomor és szenvedés enyhítésére szolgáló nemes céljára váltsa meg és adományait küldje be a főispáni hivatalba.

Urbán Iván báró főhivása megértésre talált és már a mai napig is számosan juttatták el a főhivásnak eléget téve adományait a nemes célra. Az eddig már begyűlt nyolcszáznyolcvankét korona 66 fillért a főispán a honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalának Urbán Iván báróhoz intézett kérése értelmében az elesett katonák özvegyeinek és árváinak alapjára küldötte be.

Az újévi üdvözetek megváltása címén adakoztak: Dálnoky-Nagy Lajos (Arad) 20 kor., Zukermann Izidorné (Menyháza) 30 kor., Solymos József és neje (Arad) 5 kor., Silbereisz Béla (Talpas) 15 kor., Faragó István főbíró 20 kor., Dr. Török Ferenc 20 kor., Br. Bohus Zsigmond 30 kor., Bokor Alajos 8 kor., Hantea Agoston 20 kor., Nagy Antal (Borosjenő) 8 kor., Bedrich Lajos (Szemlak) 2 kor., Färber Lajos (Arad) 20 kor., Stefü György (Arad) 5 kor., Hoffmann Adolf (Arad) 10 kor., Adamovits Kristóf (Szemlak) 6 kor., Ring Géza vezérigazgató 30 kor., Capdebó Géza tábornok 10 kor., Kovács Vince városi tanácsnok 10 kor., Dr. Dem Salamon (Körösbökény) 1 kor., Kinszky Iván (Körösbökény) 2 kor., Boglucs Zoltán (Körösbökény) 2 kor., Faur Benjamin (Körösbökény) 40 fill., Zombroán Mihály (Körösbökény) 1 kor., Serb Vazul (Körösbökény) 1 kor., Muresán Szilárd (Dézna) 2 kor., Agen Stéfán (Dézna) 1 kor., Knopán István (Dézna) 1 kor., Raáb (Dézna) 50 fill., Kánfuván Athanáz (Dézna) 50 fill., Varga János (Dézna) 25 fill., Teini József (Dézna) 20 fill., Trucza Demeter (Dézna) 30 fill., Dragon Gergely (Dézna) 30 fill., Kaufmann Gyula (Dézna) 50 fill., Szalóky József (Dézna) 20 fill., N. N. (Dézna) 50 fill., Körössy J. (Dézna) 60 fill., Salamon Henrik (Dézna) 50 fill., Orukovics Petru (Dézna) 20 fill., Dézhai Takarékpénztár B. T. 1 kor., Alberes (Honotó) 2 kor., Urenbleier J. (Honotó) 1 kor., Suedni (Honotó) 50 fill., Nekomi (Honotó) 1 kor., Schwarch (Honotó) 1 kor., Adin (Honotó) 1 kor., Hesz Lajos (Décese) 2 kor., Fejér Leontin (Décese) 1 kor., Sztán Aurél (Décese) 50 fill., Szucsú György (Décese) 1 kor., Constine György (Jószáshely) 50 fill., Constin Péter (Jószáshely) 50 fill., Weintraub (Jószáshely) 20 fill., Dimék András (Jószáshely) 40 fill., Groszmann Albert (Jószáshely) 40 fill., N. N. (Jószáshely) 20 fill., B. T. (Jószáshely) 40 fill., N. N. (Jószáshely) 1 korona, N. N. (Jószáshely) 40 fillér, Piesesó Györgyné (Jószáshely) 40 fillér, Pálfi Antal (Jószáshely) 1 korona, Darilla János (Zámbrád) 1 kor., Török Zoltán (Jószáshely) 3 kor. 40 fill., Balta Demeter 10 fill., Nyamecz János (Balfalva) 10 fill., Hermann Erna (Párás) 5 kor., Bolyos József (Borossebes) 15 kor., Hajdu József (Borossebes) 2 kor., Baumgarten János (Borossebes) 2 kor., Steiner Simon (Borossebes) 1 kor., Deics Márkusz (Borossebes) 1 kor., Binstock (Borossebes) 1 kor., Csáky Mihály (Borossebes) 1 kor., Molnárné (Borossebes) 1 kor., Mccsary (Borossebes) 2 kor., Borossebesi Takarékpénztár 10 kor., Morvay (Borossebes) 2 kor., Schima Vilmos (Borossebes) 2 kor., Schmidt Ferenc (Borossebes) 1 kor., Kulik Mihály (Borossebes) 2 kor., Ukmezczy (Borossebes) 2 kor., Fogassy Gyula (Borossebes) 5 kor., Herluth (Borossebes) 2 kor., Papp István (Borossebes) 1 kor., Curauo (Borossebes) 1 kor., Künstler Albert (Borossebes) 1 kor., Leölkes Pál (Borossebes) 40 fill.,

Bitek Józsefné (Borossebes) 40 fill., Pollák Odön (Borossebes) 2 kor., Ferenczi Vilmos (Borossebes) 1 kor., Dr. Löw Mihályné (Borossebes) 10 kor., Jakabffy Gyula (Arad) 20 kor., Herbstein G. (Arad) 20 kor., Rabotka András (Garassa) 5 kor., Scheer Pál (Alsósimánd) 5 kor., Mihon Mátyás (Alsósimánd) 5 kor., Csiky Lukács (Alsósimánd) 5 kor., Filperger Györgyné (Dombegyháza) 4 kor., Pollák Arnold (Arad) 10 kor., Dr. Keresztes Gyula m. főügyész (Arad) 20 kor., Hönig Frigyes (Arad) 10 kor., Salamon Samu tábor (Arad) 5 kor., Vukulescu Titusz tornovai tbsz. 5 kor., Natlánd Bernát vezérigazgató 50 kor., Leitényi Sándor tábor 5 kor., Daugán és Mayer cég Arad 20 kor., Maresch Gyula Arad 20 kor., Hoffmann Antal Arad 20 kor., Igaz Sándor ékszerész (Arad) 20 kor., Hannauer Mihály (Arad) 6 kor., Schill József la. főjegyző (Arad) 5 kor., Nachtnöbel Gyula árvaczkéi elnök 10 t., Menezser Jakab (Arad) 5 kor., Urbán Iván báró főispán (Arad) 50 kor., Kohányi Róbert (Arad) 5 kor., Holländer Sámuel (Csermő) 50 kor., Ritter Imre (Arad) 20 kor., Ligeti Hugó állomásfőnök (Békés) 3 kor., Gör. kel. rom. lelkeszi hiv. (Mondorlak) 18 kor. 91 fill., Brunner Lajos (Arad) 3 kor., Török Géza (Mezőkovácsháza) 50 kor., Dr. Patkó jár. orvos (Kisjenő) 20 kor., Dr. Lázár Zóárd (Kisjenő) 10 kor., Szucsú Traján jegyző (Felsősimánd) 5 kor., Abraham Gábor irodáigazg. (Arad) 2 kor. Összesen 882 kor. 66 fill.

Vészmadarak

Lebegnek, keringnek
Riasztgató árnyak.
Vészmadarak jönnek,
Kovályogva szállnak.
Gomolyog, kavargó
Képzélet felhője,
Rémhősök azt hiszik:
Vihar lesz belőle.

Mosolygó kék az ég,
Mégis sötét minden.
Nem tudják, nem látják:
Hogy velünk az Isten,
Az Erő, Hádverő
Dicső ősök atyja,
Ki hű magyar népét
Cserben sohsem hagyja?

Most még csak fuvallat,
Gyöngye szellő rezdül,
S elkökben már szélvész,
Orkán zug keresztül...
Csobogó, csacsogó
Csöndes csermely, patak
Szemökben hatalmas
Oceánna dagad!...

Játék pisztoly durran,
Bádog kard ha fénylik,
Sápadnak, reszketnek
Ep bőrüket féltik...
Gomba mód sarjadjik
Hirtől a hajtás,
Vészharangok zugják:
Szaladj te is pajtas!...

Magyarhoz nem illő
Félelem, gyávaság.
Jó lesz ha felszámol
Ez a hős társaság,
S bizakodva bizva,
Erős karral-kézzelet
Álljon ki a gútra
Nézzem ezembe vésszel!

Félre kishitűek,
Hizánk sohsem vész el!

SZEMÉLYNEK.

Újévi segítség

sebesült katonák családjainak.

Köszönet Arad város közönségéhez.

Aradváros minden szépért lelkesülő közönségének hálás szívvel megköszönöm soha el nem felejtendő jóságát. A szivesség és áldozatkészség, mely négyszáznyolcvan katona karácsonyát szivessé, boldoggá tette, felejtethetetlen lesz nekem mindég. Céлом az volt, hogy akik távol otthonról, a kaszánya négy fala között töltik el a szeretet ünnepét, akik vissza gondolnak a szent este varázsos boldog óráira, vagy akiknek a lelke haza száll a családi otthonba, itt a vár kórágynai sem érzékek a szomorú esztendő keserveit, szeretetünk megnyilvánulása bennük is megindítsa a szívet, az érzést, mely e nagy időkben az embereket egymáshoz fűzi.

Hála Aradváros nemes érző közönségének, hogy tervemet megvalósítani oly bőkezűen, oly önzetlen emberszeretettel szives volt. Szíven vetélkedett a jóság abban, hogy ki-ki elküldje ajándékait, minden egyes adakozó abban a gondolatban élt, hogy egy-egy emléktárggyal örömet okoz valakinek. Az öröm és boldogság teljes volt, innen úgy fognak eltávozni emlékükkel a katonák, hogy amíg élnek, Arad város közönségére szeretettel és hálával gondolnak.

Boldog vagyok, hogy nevükben is hálával szólhatok Arad közönségéhez, kérésem teljesítőjéhez. Adja Isten áldását a jó szívekre!

Nem mulaszthatom el azoknak is hálás köszönetet mondani, akik 1160 koronát gyűjtöttek arra a célra, hogy abból újvra a sebesült katonák családtagjainak segítés nyujtassék. Ez az összeg kisebb-nagyobb összegekben rendeltetési helyére küldetett és 50 család részesült a nemes intencióból fakadó jótéteményben. Kaptak ebből az időközben elhalálozott katonák családtagjai, még az ország határain túlra is jutott a jóle. A legnagyobb hálával köszönöm Reich Antal unak fáradozásait, aki a gyűjtés nehéz munkáját önzetlen szorgalommal végezte.

Még egyszer köszönet mindazoknak, akik ezt az ünnepet fényessé, meleggé, rendkívül és emlékeztetéssé tették. Hegedüs Edéné.

A karácsonyi ünnepélyhez, adományokkal hozzájárultak: Scherhag cég, Kilenyiné, Sebeayén, Halmos, Özv. Winklerné, Draserné, Ifj. Ceiler 10 k., Turay Nueika és Mókusa, Komjatiné, Löbner, Schweigerné, Kopelkóné, Steiner, Elsserné, Aknayné, Szántayné, Herczföld 10 k., Reich, Fejér, Egy özvegy asszony, Lócs Rezsóné, Jánosy János 1 k., Múnya Martonné, Weiss Tivadarné, Szabó, Stainer Ferencné, Pichler Sándor, Moravék Istvánné, Nachnébel Ödönné, Goldsmidt Sándorné, Hady Gyuláné, 10 k., Purra Zs. 8 k., W. V. 2 k., Wängler 2 k., Schateles, Welti hadnagy 10 k., Arenschild kapitány 10 k., Braun, Kapus Ferencné, Bedrich, burda, Balint Ferenc, Becker századosné, Egy adakozó, Kapusné (Bpestől), Serkovits, Tóth Frigyes Domány.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma az újévi ünnep miatt január 3-án, vasárnap korán reggel került olvasóink elé.

— A hadügyminiszter a királynál. Bécsből jelentik: Krobotin hadügyminiszter ma délelőtt mástélórás audiencián volt a királynál.

— Országgyűlési képviselő hősi halála. Frágából jelentik: Karlsbad város reicherati képviselője, Lössl Rudolf tanár, negyvenkét éves tartalékos hadnagy északon elesett.

— Újév a Hofburgban. Bécsből jelentik: Weisskirchner dr. polgármester ma délelőtt a Hofburgba megy, hogy ő felségének az újév alkalmából legbensőbb kívánságait előterjessze.

— **Országos könyörgések** harcaink sikeréért. A háború rémje immár öt hónap óta fenyegeti hazánkat. Ifjúságunk és éltük virágában levő férfaink kemény oszlopát vinnak ellenségekkel, életük és vérük feláldozásával is védik határainkat. Ellenségeink száma óriási, hatalmuk nagy, de mi bízunk katonáink hősiességében, bízunk igazunk erejében, hogy megtörjük az ellenség hatalmát az Ur segítségével. Mert az Istentől, a népeknek és királyoknak hatalmas urától vár sikert a németek hatalmas császára, Istenben bízunk a mi királyunk is, amely bizalmának külső kép is megható jelét adta, amikor e hó 8-án magát és az egész királyi házat Jézus szentséges Szívének oltalmába ajánlotta. Az ősz királynak eme hívő lélekkel fakadó tette indította az ausztriai, a németországi és a magyar püspököket azon gondolatra, hogy az uralkodóval együtt a nép és a küzdő katonaság is annak legyen ajánlva, akitől minden irgalom, de minden győzelem is származik. Németország és Ausztria minden katolikus templomában karácsony napján és az év utolsó napján voltak ünnepélyes szertartások között a felajánló imádságok megtartva, a magyar püspöki kar pedig úgy intézkedett, hogy az új év első napján legyen hazánk összes templomaiban az együttes könyörgés a győzelemért és a békéért, a küzdő katonaságnak és a hívő népek felajánlása Jézus szentséges Szívéhez. „Szívől fakadó könyörgésünk — írja a csanádi püspök körlevelél — oda irányul, hogy a jó Isten fogadja el katonáinknak bőven hulló véréért engesztelésül bűneinkért és drága zálogául a győzelemnek és a tisztas békének. A Jézus isteni szívével kötendő újabb és bensősége szövegszövegünk legyen magyar hazánknak oltalma, menedéke, erőssége és győzelme! Az ünnepélyes felajánló ájtatosság a Mioriták templomában új év napján, délután öt órakor lesz.

— **Győzelem és béke az új évben.** Münchenből jelentik: A bajor király az évforduló alkalmával a következő táviratot intézte Vilmos császárhoz: Egyetlen gondolatunk, bár sikerülne legyőzni az ellenséget az új évben és tartós békét biztosítani. Isten áldását kérem a házára és az igaz ügyre. Vilmos császár megleghangu táviratban válaszolt.

— **Temetés.** Ma délután két órakor tartották el nagy részvét mellett özv. nemeakosztolányi Kosztolányi Imrénét, a váratlanul elhunyt aradi tanárnót. A rendkívüli műveltségű urat, akinek igen sok tisztelője volt Aradon, mély részvét kísérte utolsó útjára. Fiedler Imre, a 33. gyalogezred századosát, aki az elhunytban anyósát gyászolja, Arad előkelő társadalmából igen sokan keresték fel részvétnyilatkozatukkal.

— **A török birodalom ünnepe.** Konstantinápolyból jelentik: A török birodalom megalapításának évfordulóját megünnepeleik. Lobogódiszt öltött a város, amelyet körmenetben járt le a lakosság. Küldöttség jelent meg a szultánnál, aki megköszönte a hódolatot.

— **Marconi szenator.** Rómából jelentik: A király Marconit a drótnélküli táviró feltalálóját kinevezte szenatornak.

— **Magyar és osztrák hadibélyegek** szállítását két koronájával veszi Kerpel Izsó könyvkereskedése. Ugyan-e cég vásárol egész bőrlapgyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— **A Bárd Neuman féle kiegészítő kórházban** ápolt sebessültek halás közeli élet mondunk ez alatt következőknek, a kik szíves k... a karácsonyi ünnepek alkalmával őket kedves adományokkal megajándékozni: Magyar Samu dr., Szlavicsk Tamásné, Gutzar Mihályné, Morozsy N. né, Horváth József, Halnay N. né, Hatosy Istváné.

— **Adományok a Kossuth-utcai laktanya kórháznak.** A Kossuth-utcai honvédegyalagsági laktanyában elhelyezett kórház vezetősége ezúton mond halás köszönetet az alábbi nemes adományokért: Löffler Jakab 20 kor. Pálmai Lajos dr. 20 kor. Vörös István dr. 20 kor. Leopold Zsigmond 20 kor. Neuman Dániel báró 100 kor. dr. Dózsa Arminné (Makó) 10 kor. Neuman Alfréd báró 100 kor. Kunágotai Vajda Zsigmond 50 kor. Vörös Henrik 20 kor. Rámer István gáji kapitány gyűjtése 88 kor. N. N. 50 kor. N. N. 7 kor. báró Bánhidyi Antálné 20 kor. N. N. 9 kor. Kövér Márton 20 kor. özv. Kugler Istvánné 4 kor. Scherhag Ernő 10 kor. Székely Károly dr. 20 kor. Theodorovics Pantaleon 20 kor. báró Bohus Lajosné 20 kor. Purgly János és neje 200 kor. Csiky Odónné 100 kor. Kronner Miklósné 5 kor. Természetbeni ajándékokat: Embey Iván, Rudkovsky Ferenc gépgyáros, Grallert Rezsóné, Benedikty Imréné, két jászivú kislány, N. N. Csernovics Diodorné, Berta Testvérek, Sváby Pálné, felsőleányiskola növendékei, Urbán Iván báró, Neuman Testvérek, gróf Bréda Viktorné, Nádasdy Tamás gróf, Kónay Lajosné, Szabó Albertné, Fodor Gyuláné, Vörös Henrikné, Vinter Adolfné, Deutsch Andorné, Elcs Béla dr., Elcs Géza dr., Lichtmanné, Turaoki Miklós, Fuchs Arnoldné, Lustig Andor, Mairovitz Márton, Sági Henrikné, Pollák Vilmosné, dr. Goldzieher Albertné, Lengyel Manóné, Lóránt Emánuelné, Róth Zsigmondné, Rámer Istvánné, Mandl Vilmos dr., Friedmann Gyuláné, Barch Simonné, Schwarz Nővérek, Domány József, gáji lakozók adományozták.

— **Hősi halál.** Weidmann Péter majáthfalvai állami tanító, a Délmagyarországi Tanító-czylet marosmelléki fiókkérének tagja, az északi harterén megebesülve a gyulafehérvári tartalékkórházba került, ahol 28 éves korában, kilenc évi eredményes működés után belehalt sérülésébe, hátrahagyván nejét és két éves kisfiát. A hősi halált halt tanítót Gyulafehérvárott temették el. Kartársai és tanítványai a legbensőbb kegyelettel őrzik emléket.

— **Tömeges letartóztatások Moszkvában.** Münchenből jelentik: A „Königlich Bayerische Staatsanzeiger“ stockholmi értesülése szerint Moszkvában tömegesen tartóztatják le a tanárokat és a diákokat. Odesszában komoly zavargások törték ki. A nyugtalanság egyre nagyobb mértéket ölt.

— **Bosznia új kormányzójának előléptetése.** Budapestről jelentik: A király Sarkotie bosznia-hercegovinai vezénylő tábornokot gyalagsági tábornokká nevezte ki, vezérkari főnökévé pedig a közös hadsereghez való áttalálás mellett kinevezte Minnich Oszkár vezérkari testületi alezredost.

— **Csak jótékony célra szabad mulatni.** Zágrábból jelentik: A horvát püspökök együttes pásztorlevelében eltiltották hívőiket nyilvános táncmulatságokon, farsangi ünnepeken való részvételől, a mennyiben ezek nem valami jótékony célt szolgálnak.

— **Adomány.** A Milonim vendéglőben levő törzsaállászatú szilveszteri összejövetelén egy fogadásból olénokelt nőtáért huszonöt korona gyűlt össze, amelyet az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez juttattak el az adakozók azzal a rendeltetéssel, hogy az összegből az aradi kórházak sebo útjai új év napjára cigarettát, szivart kapjanak. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk el.

— **Megszűnt a margitszigeti bünpör.** Budapestről jelentik: A margitszigeti bünpörben a vádtanács helybenhagyta a megszüntető vizsgálóbírói határozatot.

— **Fürges burgonyát etetnek az angolok foglyaikkal.** Londonból jelentik: Az amerikai nagykövvel Nian szigetén megállapította, hogy a hadifoglyok azért lázadtak fel, mert kukacos burgonyát kaptak.

— **Ujévi műsor az Apollóban.** Ujév napján, mintha programot aká Apolló-színház a jövő esztendőre legkiválóbb ujdonságait mutatja be. Suk meg, kielégítőbb bevezetője nem az új esztendőnek, mint a Nordisk-nagyszabású vigjátéka, a „Fiu, vagy“ Mennyi ötletesség, mennyi invenció van a darabban! Az ember nem győzi felszínkintéssel a groteszk helyzeteket s a szellemoldásokat, amelyek akarva, nem akarva kacagásra késztetik a nézőteret. A háborus esztendő stilszerűségét is megtaláljuk az újévi műsoron azokban a nagyértékű harterei felvételekben, amelyeket a különböző filmgyárak bitor operatőrjei készítettek közvetlenül a szeregek arevonalán. Az újévi műsor többi száma megrandító drámákból s más eseményszámmba menő képekből áll. Az előadások kora délután kezdődnek.

— **A Deák Ferenc-utcai tartalékkórház** részére a következők járultak adománnyal, amelyeket ezúton mondunk halás köszönetet: N. N. Szatján István 10 korona, Pollák és Weisz, Berta Tisz 5 korona, Schwarz Simon, Hunyadi és Tarsa, Fischer N. özv. Bekényi Jánosné, Kozdovics Géza, Weinberger Edéné, özv. Haszlinger Ferencné, Timkó Lajosné, Vojtek és Weisz, Birkenhauer Józsefné, Stampfl Józsefné, özv. Petóné, Scherhag Ernő 10 korona, Rozgonyi Lajos honvédehadnagy, özv. Petkó Lajosné, Kilyényi János, Kozdovics Géza, Gárich Berta, Badovits Sándorné, Dr. Pópa Kornélia, Szabó tejüzlet, Vosztri József és Róbert, Lugoján Georgina, Dr. Németh, Goldis Elena, Dr. Pop, Dr. Izpravníkné, Dr. Velicu, Barch Andreas, Kornis Ilona és Kató, Pask Urs (Kürtös), Fischer Jakabné, N. N., Frank Józsefné, Lepa Aurea, Lepa Dóra és Demeter Olga urleányok gyűjtése jászivú adakozóktól 40 korona. Diamant Jenőné adománya 10 korona.

— **A herceg szerelme.** (Paul Hervieu kiváló drámája az Urániában.) Ritka drámai erővel megrajzolt és pompás művészi készséggel megjatszott felvétel képezi a mai műsor slágert, mely bizonyára nem fogja eltéveszteni hatását mindazoknál, kik kedvelik az emberi indulatok eleven kitérésének, sz irgalmatlan könyvszerkezeteknek, a szines, mozgalmias előadásoknak. — **A német trónörökös diadalutja** (A sorozat III. része az Urániában.) A német trónörökös diadalmas körutjáról a táborban, ed hirt az Uránia mai háborus felvétele. A trónörökös utja keresztül vezet az összes csapatok táborhelyein, melyek mindegyike lelkesedve, feldiszítve várja a főherceg és kíséretének érkezését. Látnuk Verdun vidékét a folyón vert szükséghidakkal, a tábori istentiszteleteket, a császárné születésnapjának ünneplését a táborban. A trónörökös útjában találkozik a szász királlyal, aki ályujtja neki a legnagyobb katonai kitüntetést.

— **Az aradi nemzeti munkapárt vezető** sége értesíti a párt végrehajtó bizottságának tagjait, hogy Kintzig János pártelnök távolléte okán az újévi üdvözlés elmarad.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Bécsből jelentik: A wien-egeri gyorsvonat reggel a tulli állomásban kisklott. Hat ember megsebesült.

— **Uresedésbe jött állásokra való pályázatonál** az Engel-féle kereskedelmi szaktanfolyam bizonyítványai mindig előnyben részesülnek. (Lázár Vilmos utca 2., Földes-palota mellett.) Január 2-án új tanfolyamok kezdődnek.

— **A román karácsonyra felhívom a** helybeli és vidéki igen tisztelt román közönség figyelmét Fischer Simon Szabadság-téri Nagy Aruházamra, hol gyermekjátékokban óriási választék és nagyon jutányos árban kaphatók. Tombolatárgyak, gyermekhoesik és sötök lezállított árban. Csinos újévi ajándótárgyak.

— **Mátyás Jenő Moratoriumának** 4-ik pótlása megjelent és Kerpel könyvkereskedésében kapható. A teljes munka ára két korona.

Asszinger-utcai tartalékkórház sebetgei ez uton köszönik meg a szők és jóakarók karácsonyi szegyeit és egyuttal boldog új esztendőt

Korrépatermelők értekezlete. A hájvő évre való áthuzódása immár bizonyos, hogy minden gazdának székell ezzel az eshetőséggel a tavaszi tervzet megállapításánál. A hadműveltyán beállott munkahiány követkeyével különösen számolnia kell a cukorrépa termelő gazdának, de számolnia kell a munkabérek nagymérvű emelkedésével is, úgy, hogy e két tényezőre való tekintettel az is kérdésessé válik, vajjon a gazda bele mehet-e a cukorrépa termelésébe, s ha igen, milyen terjedelemben, s milyen feltételek mellett. Ezen rendkívüli viszonyok folytán az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szükségesnek tartotta a cukorrépa termeléssel foglalkozó gazdákat és a cukorgyárosokat egy közös értekezletre hívni össze, amely január hó 10-én, Budapesten, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete székházában (Alkotmány utca 29) lesz megtartva és kívánatos, hogy azon az érdekelt gazdák minél nagyobb számban vegyenek részt.

— **A Szentpéteri tartalék-kórház vezetői** ez uton fejezik ki köszönetüket a karácsonyi adományokért. Pénzadományokért: Löffler Jakab, Nemess Géza, Nemess Lenke, Basch Simon, Szántay Lajosné, Bajnokné, Nikolits N., Vajda Jenő, Bing Hugó, Tarnoky Miklós, dr. Werner Miksa, dr. Singer Lajos, Seidner Bernátné, Montag Tiborné, dr. Endrei, dr. Keleny, Seidner Dezső, Mairovitz Márton, Keleny Miklós, Pálmai Andor és Károly, dr. Vörös László, Nagy Imréné, Dömötör Eszter, Gerdánovitsné, Uray Józsefné, Eiszen Józsefné, Menezer Irén, Boros Lajosné, Szántó Szeréna, Kalmár József, Nagy Elekne, Bársony Klára, Keppich Zsigmond. Élelmiszerekért: Halmai Andorné, Dr. Mittler Izidor, báró Neuman Dániel, Spitéler Rudolf Goldschmidt Sándorné, Vajda Zsigmond, Weisz Márkus, Eles Arminné, May Jánosné, Szántay Lajos, Domány József, Spitz nővérek, Hoffmann Adolfné, Dr. Stauber Andorné, Czivrek Károly, Scheyer Viktor, Basch Simonné, Prokopetz Józsefné, Havas Böske, Weil Józsefné, dr. Mandel Vilmosné, Hegyessi Gézáné.

— **Köszönet.** A nemesen gondolkozó Bernárdi asztaltársaság tagjainak, a nekünk karácsonyra juttatott adományért ez uton nyilváníttuk leghálásabb köszönetünket, kérve a Mindenhatót, hogy az adományozókat még sokáig éltesse. *A polgári menház ellátottjai.*

— **A katonák meleg ruháira adakoztak:** Scherhag Erad, Bolgár Lajos (újévi megváltás) 10 kor., Farkas Lajosné kézimunka (értékesítésre), Arad-Csanádi takarékpénztár 100 kor., Neuman Testvérek 100 kor., Aradi közgazdasági bank 30 kor., Aradi kereskedelmi bank 30 kor., Lengyel Testvérek cég. — Belső hálával köszönöm meg a nagylelkű adományokat. *Dr. Múlek Lajosné.*

— **Legdiviziosabb névjegyek Kerpelnél.**

A háboru meg nem erősített hirei.

(Élet a lövészárokban.) Egy galíciai lengyel asszony — aki az urát a közeli faluból meglátogatta — a lövészárokban egy egészséges fiu gyermeknek adott életet. Anya és gyermeke, valamint a katonaság jól érzik magukat...

(A titoktartó.) Mint sehonnán, a lövészárkokból sem maradt el a pletyka, amely egy fess zászlós és egy — meghódított — orosz-lengyel városka polgármesterének feltűnő szépségű leánya körül szövődött. Hogy mit beszéltek a rossz nyelvek és hogy a katonák miről autogták a fedetekben, ez örökké a lövészárkok titka marad, mert aki beszélgetésnek fűtanuja volt, nem hallott semmit, mivel az ügydörgéstől megsüketült.

(Kultúra a lövészárokban.) Tudvalevőleg a lövészárokban sok a szabad idő, amelyet hős katonáink különféle szórakozással, olvasással töltenek el. Azonban a katonák között sok az irni-olvasni nem

tudók száma. Egy derék népfelkelő tanító elhatározta, hogy az analfabeta katonákkal megismerteti az A. B. C.-t. Azóta — különösen — a rohamnál felhangzó fülsikító lármá mellett az abc. oktatásának ismert mélabus akkordjai is hallhatók. Azonban a katonák csak a K. betűig jutottak el, mert itt a tanítót egy srappel agyon ütötte...

(Rajtélyes eset.) Szenzációs eseménye van Németországban az egyik határszéli lövészároknak. Estéről-reggelre ismeretlen holttestekre akadtak. A halottakban később az ellenség katonáira ismertek, akik között egyetlenegy élő sem volt található, így nem tudták megállapítani, hogy az élettelen katonák miképp jutottak el a lövészárkokba...

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az aradi törvényszék tanácsai 1915-ben.

(A bírák új boosztása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 31.

Fábián Lajos dr. kuriai bíró az aradi törvényszék elnöke újévtől kezdődőleg a vezetési alatt álló aradi kir. törvényszék bíráinak az 1915. évre ügybeosztását a következőkben állapította meg: Köller János kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bíró, a fiataikorok bírójája; a kir. törvényszéki elnök állandó helyettese. **Bitó József kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bíró,** az esküdtbírósg, az I. főtárgyalási és a fiataikorok felebbviteli és a fiataikoroknak a rendes bíróság előtti eljárásra tartozó ügyekben eljáró tanácsának tanácsnoka; a II. főtárgyalási tanács helyettes elnöke.

Aknay Andor kir. törvényszéki bíró, a járásbírósgtól felebbviteli folytán a törvényszékhez kerülő telekkönyvi ügyek előadója; az I. közpolgári tanács bírójája, az I. polgári felebbviteli tanács szavazója, a II. főtárgyalási tanács bírójája.

Nagy József kir. törvényszéki bíró, az esküdtbírósg és a fiataikorok felebbviteli és a fiataikoroknak a rendes bíróság előtti eljárásra tartozó ügyekben eljáró tanácsának tanácsnoka és helyettes elnöke, a büntető felebbviteli tanács és vádtanács elnöke.

Szabó István kir. törvényszéki bíró, az I. közpolgári tanács helyettes elnöke és bírójája, a II. közpolgári tanács elnöke.

Dr. Szalay Béla kir. törvényszéki bíró, az I. polgári felebbviteli tanács elnöke.

Lehrmann Viktor kir. törvényszéki bíró, a II. főtárgyalási tanács elnöke, az I. főtárgyalási tanács helyettes elnöke és bírójája, az esküdtbírósg bírói tanácsának tagja, a vádtanács és a fiataikorok felhelt felebbviteli és a fiataikoroknak a rendes bíróság előtti eljárásra tartozó ügyekben eljáró tanácsának bírójája. **Dr. Heller Mór kir. törvényszéki bíró,** a váltó- és kereskedelmi és csődügyek előadója, az I. és II. közpolgári tanács bírójája. **Mészáros Dániel kir. törvényszéki bíró** az I. közpolgári tanács bírójája, az I. és II. közpolgári tanács helyettes elnöke. **Dr. Jakó Sándor kir. törvényszéki bíró,** az urbéri ügyek legnagyobb részének előadója, a II. közpolgári tanács bírójája és az I. polgári tanács felebbviteli tanács szavazója.

Nagy Dezső kir. törvényszéki bíró a II. polgári felebbviteli tanács elnöke. **Orstein Árpád kir. törvényszéki bíró** a II. polgári felebbviteli tanács bírójája. **Dr. Székely Miklós kir. törvényszéki bíró** az I. polgári felebbviteli tanács bírójája. **Dr. Székely József kir. törvényszéki bíró,** intéi mint vizsgálóbíró az összes vizsgálókat, a fiataikorok terhelt vizsgálobírója, előadója a büntető felebbviteli ügyek fele részének, a büntető felebbviteli tanácsnak és a fiataikorok terhelt felebbviteli és a fiataikoroknak a rendes bíróság előtti eljárásra tartozó ügyekben eljáró tanács bírójája. **Dr. Pópa György kir. törvényszéki bíró,** az urbéri ügyek kis részének előadója, az I. és II. közpolgári tanács bírójája és a II. polgári felebbviteli tanács szavazója. **Horváth János kir. törvényszéki bíró** az összes házassági és gondnoksági perek előadója, a II. közpolgári tanács bírójája és a II. polgári felebbviteli tanács szavazója. **Rottár Sándor kir. törvényszéki bíró,** helyettes vizsgáló-

bíró, az esküdtbírósg bírói tanácsának tagja, a II. főtárgyalási tanács és a vádtanács bírójája, előadója az összes büntető folyóügyek fele részének és a vádtanácsi ügyeknek. **Lukáchy Miklós kir. törvényszéki bíró,** az esküdtbírósg bírói tanácsának tagja, előadója a jövedéki és pénzügyi kihágási ügyeknek, valamint az összes büntető folyó ügyek fele részének az I. főtárgyalási tanács bírójája.

A kinevezendő albirák a büntető felebbviteli ügyek fele részének előadója, a büntető felebbviteli tanácsnak és a II. főtárgyalási tanácsnak bírójája. Az I. és II. közpolgári tanács, valamint az I. és II. főtárgyalási tanács tagjai részére az ügyek kiosztását a törvényszéki elnök a maga részére tartja fenn. A polgári felebbviteli tanácsokban az ügyek elosztását az illető tanácsvezetők eszközlik. A polgári felebbviteli tanácsokban az ítéleteket fele részben az illető tanács vezető, fele részben az illető tanács bírójája foglalja irásba.

A törvényszék 1915. évi ügybeosztását a következőkben állapította meg az elnök.

I. Közpolgári tanács.

A kir. törvényszék hatáskörébe tartozó perek 1/3-ad része az összes váltó, csőd és kereskedelmi perek, cég és csődügyek, s a járásbírósgtól felebbvitelt összes perenkívüli ügyek. Elnök: **Fábián Lajos dr. kir. kuriai bírói cím és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnök.** Helyettes elnök: **Szabó István. Mészáros Dániel. Bírák: Aknay Andor, Szabó István, Heller Mór dr., Mészáros Dániel, Pópa György dr. Jegyző: A hetekintit. beosztással lesz kirendelve.**

A tanács üléseit tartja: hétfőn és csütörtökön a 114 sz. teremben.

II. Közpolgári tanács.

A kir. törvényszék hatáskörébe tartozó közpolgári perek 2/3-ad része, az összes házassági válóperek, gondnoksági, kiskorúak megnevelési, a váli hatalom megszüntetése és urbéri ügyek. Elnök: **Szabó István kir. törvényszéki bíró, tanácsvezető.** Helyettes elnök: **Mészáros Dániel. Bírák: dr. Heller Mór dr. Jakó Sándor, dr. Pópa György, Horváth János. Jegyző: A hetekintit. beosztással lesz kirendelve.** A tanács üléseit tartja kedden és szombaton a 91 sz. teremben.

I. Polgári felebbviteli tanács.

Az aradi, nagyhalmgyi, kisvárdi és vágosi kir. járásbírósgoktól felebbvitelt összes sommás perek. Elnök: **Dr. Szalay Béla kir. törvényszéki bíró tanácsjegyző.** Bírák **dr. Székely Miklós. Szavazó: Aknay Andor. Dr. Jakó Sándor.** A tanács üléseit tartja: hétfőn, szerdán és pénteken a 90. sz. teremben.

II. Polgári felebbviteli tanács.

A budapesti, magyarországi, körös-könyvi és máradnai kir. járásbírósgoktól felebbvitelt összes sommás perek. Elnök: **Nagy Dezső kir. törvényszéki bíró tanácsvezető.** Bíró: **Orstein Árpád. Szavazók: Pópa György dr., Horváth János.**

A tanács üléseit tartja: kedden, csütörtökön és szombaton a 90. számú teremben.

Büntető esküdtbírósg.

Elnök: **Bitó József kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bíró.** Helyettes elnök: **Nagy József. Bírák: Lehrmann Viktor, Rottár Sándor, Lukáchy Miklós.** Tárgyalásait tartja az esküdtszéki teremben, február, április, június, szeptember és november hó első hétfőjén kezdődőleg.

I. Főtárgyalási tanács.

Elnök: **Bitó József kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bíró.** Helyettes elnök: **Lehrmann Viktor kir. törvényszéki bíró. Bírák: Lukáchy Miklós. Lehrmann Viktor.** Tárgyalásait tartja: csütörtökön és szombaton az esküdtszéki teremben.

II. Főtárgyalási tanács.

Elnök: **Lehrmann Viktor kir. törvényszéki bíró.** Helyettes elnök: **Bitó József kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Aknay Andor, Rottár Sándor.** A kinevezendő új albiró. Tárgyalásait tartja: Az esküdtszéki teremben hétfőn, szerdán és pénteken.

Büntető felelősségi tanács.

Elnök: Nagy József kir. törvényszéki bíró.
Bírák: Szöllőssy Jenő dr. A kinevezendő új al-bíró.

Üléseit tartja szombaton a 114. sz. teremben.

Védőtanács.

Elnök: Nagy József kir. törvényszéki bíró.
Bírák: Lehrmann Viktor. Rottár Sándor.

Üléseit tartja: kedden a 114. számú teremben.

Fiatalokorúaknak a rendes bíróság előtti eljárásra tartozó ügyekben eljáró tanács.

Elnök: Bittó József kir. ítélőtáblai bíró.
Helyettes elnök: Nagy József. Bírák: Lehrmann Viktor. Szöllőssy Jenő dr.

Fiatalokorúak terhelték felelősségi tanácsa.

Elnök: Bittó József kir. ítélőtáblai bíró.
Helyettes elnök: Nagy József. Bírák: Lehrmann Viktor. Szöllőssy Jenő dr.

Fiatalokorúak bírósága.

Köller János kir. ítélőtáblai bírói, cím és jeleggel felruházott törvényszéki bíró. Vizsgálóbíró: Szöllőssy Jenő dr. kir. törvényszéki bíró. Helyettes vizsgálóbíró: Rottár Sándor. Rád Illés önálló működési körrel felruházott kir. törvényszéki jegyző

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Fényképezés. Ön a következő eszmét veti fel:

— A messze idegenből ide szakadt hős tetemé, utolsó útjára nem kíséri, sem szülő, sem hitves, csak a bajtársak lehangolt csapata. És ez oly meghatározó jelenség. A temetés után a hivatalos értesítést megküldik a hozzátartozóknak és ott a hivatalos irást őrzik meg kegyelettel, a harctéren elesett fiu, vagy apa után maradt emlék gyanánt. Ezen rideg irással együtt, azt hiszem, minden nehézség nélkül megküldhetné akár a Vörös Kereszt, akár a katonai hatóság az illetőnek fényképét is. Szerény nézetem szerint a harctérről sebesülten megérkezett katonát a Vörös Kereszt egyesület által felkért helybeli fényképezés, úgy a hivatásos, mint működő fényképezés, készséggel fényképeznek és ha ily sebesült katona elhalálozna az értesítéssel együtt a hozzátartozóknak emlékkül az illető fényképét is megküldenek.

Mint azután megírja, maga is látta, hogy a fennjártó könnyebb sebesültek fényképezéshez monnek és a fizetni nem tudó sebesültek szívesen közlik el az emlékképet a fotografus ingyen. Itt tehát nem kell külön eljárás. A súlyos sebesülteket, a harctérről kimerülten érkezot pedig nem fényképezéssel kell fogadni, hanem gondos és gyöngéd ápolással.

Egy oázis. Bár megértjük érzéseit: ilyen formában nem tehetjük kizárni. Néhány fellengzőség nélkül való köszönő sor sokkal többet fejez ki. Ha ilyet küld, szívesen kiadjuk.

Most. A lant csakugyan „rosszul zengő”

Vérviharban. Már tegnapelőtt más lapban olvastuk és ez ekből nem közölhetjük.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1915. évi január 1-én:
Délután fél 4 órakor mérsékelt helyekkel:

Lengyelvér
(Pohlenthal.)

Nagy operette 3 felvonás an.

Este 7/8 órakor rendez. helyekkel:

(C) Bérlat. (C) Berlet.

A mozi tündér
(Kino Königin.)

Nagy operette 3 felvonásban. Írta: Orankovszky és Freund. Fordította: Mérei Adolf. Zenejét szerzője: Jean Gilbert. Karagy: Tilger A. Rendező: Pogár S.

Közdote este 7/8 órakor.

Feladás szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

ARADI KÖZLÖNY
1915. évi január 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Magyarország leg-elférjedtebb, legtartalmasabb és legkedveltebb vidéki napilapja, mely a háboru alatt is a közönség fokozottabb igényeit tartotta szem előtt és nem szállította le szövegrészének terjedelmét és ma is a régi nagyságban jelenik meg. Az Aradi Közlöny-t a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	
egy hónapra	2 K. — fill.
negyedévre	6 " — "
Vidéken:	
egy hónapra	2 K. 40 fill.
negyedévre	7 " — "

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára az idén is dus tartalommal jelenik meg.

Az Aradi Közlöny diszes naptárát az Aradi Közlöny minden negyedéves előfizetője, amennyiben előfizetési hátralékban nincs, — az esetben is ha az előfizetést havonként újítja meg — ajándéku kapja.

Minden új előfizető, aki január hó 1-vel negyedévi előfizetése belépett az előfizetők sorába, ajándéku ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát az 1915. évre.

NYILTÉR.**Képeskönyvek**

20, 30, 50, 70 fillér. 1 K., 2 K. 4561

Mesekönyvek
20, 30, 40, 60 fill. 1 K., 2 K.

Társasjáték
30, 50, 70, 90 fill. 1-50, 2 K.

Legújabb, 70 fill.
Törvénykönyvjáték

Újévi képeslapok

4-6-8-10 fill.

Levelepapír
leher és színes
eszményben 20 fill.,
dobozban 1 K.-től

Décsi Géza könyv- és papíruzetében
Fonyay-utca. Telefon 902.

Jön! Jön!

Kenny Porien

az Apollóba.

Boldog új évet kíván

az igen tisztelt üzletfeleinek, előfizetőinek és hirdetőinek

Aradi Nyomda Részvénytársaság,
az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Következő

ujdonságok
érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölesönkönyvtárába:

Borsszem naptár 1915. évre, Ujhelyi N.; 1914. kortörténeti regény, Révész B.: Velő, értük, Lampréth G.: Beszélgetés a házasságról, Trisztán B.: A kis kávéház, Vecseyne: Keresők a boldogságot, Boros M.: A kék hattyu, Herceg: Mikssáth almanachja 1915. évre Krudy Gy.: A vig ember bus meséje, Linnankoski J.: Dal a tüpiros virágról, Süle A.: A világháboru, Farkas I.: Mária mesél, Glyn E.: A slix, Mareskovszky-Leonardó da Vinci, Szász Z.: Séták a függőkerben Lux T.: Küzdelem az étellel, Hajdu M.: Gileád, Ujvári P.: Földanyánk lovagai, Szini Gy.: Profán szerelem, Georges H.: Haladás és szegénység, Klubán M.: A haladó oroszlán, Erdősi D.: Embéri irások, Keroul és Barré: Léni néni, Szikra: Csak egy bokor muskátli, Watanna O.: A japán csalogány, Deledda G.: A mi urunk, Krudy Gy.: Puder, Lakatos L.: A halhatatlan hercegnő, Dell E. M.: A sas utja, Benrimó és Hazellon: A sárga kabát, Szemaházy I.: Prof. Villányi.

Nemethen: Dreyer Max: Auf eigener Eede, Baug H.: Die Vaterlandlosen, Zebaititz H.: Die Frau ohne Alltag, Stratz R.: Das welse Lamu, Du und ich, Skowronnek R.: Die Frau Leutnant, Ballestrem A.: Das wogende Licht, Herzog R.: Das grosse Heimweh, Garsdorf A.: Glück und Segen, Lucka E.: Tod und Leben, Lagerlöf S.: Herr Arnes Schatz, Braun Lily: Die Liebesbriefe der Marquise, Kummer F. A.: Der grüne Götze, Rosegger P.: Die Forsterbuben, Oertzen M.: Zum Irrgang, Winslow H.: Ein weiblicher Bürgermeister, Klinkovström: Der Doktor, Dunker D.: Morsch im Kern, Rammussen E.: Schwester Ingeborg, Stratz R.: Stark wie die Mark, Watanna O.: Japanische Nachtigall, Herzog: Die Welt in Gold, Skowronnek R.: Das bische Erde, Klinkowstrom: Die grosse Karliere, Foster: Droschke No. 44, Hofer C.: Der Lebende hat Recht,

Kölesöndij: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölesöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölesöntári díj havi 2 korona, vagy füzetenkint 20 fillér.

Legújabbak: Zerkovitz: „Ebben a mos a világhon.” Gerzso A.: Vörös ördögök induoj, Zerkovitz: Drágám így kellett lenni!!! Heideberg: Fekete hegyek közt... Hanerfeld: A moritán dé. (Kinc-Königin) Heideberg: Csak visszajönnel Vircze: Ina (Dal a magy. zászlóról) Zerkovitz: „Magp.ótáltem nálad nélkül éni...” Miatha p.ros róza esü lufana az égből, Barogh: Szállj el eues piaci focikém.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és barendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon,

szíveskedves vendégeinknek ezután

Boldog új évet kívánunk

Fischer Arthur és Fia
a „Hungária” kávéház tulajdonosai.

Boldog új évet kívánok

nagyrabecsült vendégeimnek és ismerőseimnek

Sütő István

wendéglős, Weitzer János-utca 7.
(köz. kel. bérpalota.)

80

Összes nagyrabecsült vevőimnek, kartársaimnak és jóismerőseimnek

legboldogabb újévet kívánok

82

Kotilla József
sültődjé, Háltér 4.

Összes kedves vendégeimnek

legboldogabb új évet kívánok

80

Fürst János
Városi kávéház tulajdonosa.

Boldog új évet kívánok

Igen tisztelt megrendelőimnek, vevőimnek és jóismerőseimnek

Fürbacher János
Albrecht Agoston utóda
kestyűs, Salacz-utca 1.

97

Igen tisztelt helybeli és vidéki vevőinek és üzletfeleinek

Boldog új évet kíván

Kneffel Károly és Fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. szám,
Széchenyi-gómalommal szemben. 96

Összes igen tisztelt vendégeimnek és jóbarátainak

Boldog új évet kívánok

95

Herczeg Gábor
kávés.

Boldog új évet kíván

Igen tisztelt vevőinek, ismerőseinek és jóbarátainak

Simandán György

mészáros és hentes,
Arad, Anlich Lajos-utca 16. (Saját ház) 94

Boldog új évet kívánok

Ugy a helybeli, valamint vidéki vevőimnek

Dürr Gusztáv

csemege, fűszer, pezsgő, bor- és ásványvízkereskedése Arad, Városházzal szemben. 98

Nagyrabecsült helybeli és vidéki vevőimnek és jóismerőseimnek

szerencsés új évet kívánok

Korányi Jenő

férfiruha és cipő-üzlete,
Br. Bohus palota,

88

Ugy a helybeli, mint a vidéki nagyrabecsült vevőimnek üzletfeleimnek és jóakaróimnak ezután kívánok 55

legszerencsésebb új évet

Özv. Sütő Józsefné

üveg-, lámpa- és porcellán üzlete, Forrai-utca.

Összes igen tisztelt helybeli és vidéki vevőimnek és jó ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

86

Koch Mór
huscsarnoka.

Nagyrabecsült megrendelőimnek, szaktársaimnak és jó ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

88

Engel Bernát
uri szabó, Deák Ferenc-utca.

Igen tisztelt vevőimnek, megrendelőimnek és üzletfeleimnek ezután kívánok

Boldog új évet

89

Farkas Abrahám.

Boldog új évet kívánok

Összes vevőimnek, szaktársaimnak és jóismerőseimnek

Papp István
hentes és mészáros, Tökölly-tér.

90

Boldog új évet kívánok

Igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és jóbarátainak

Guttmann Samu
fűszernagykereskedő, Forrai-utca.

91

Boldog új évet kíván

m. t. vevőinek, üzletfeleinek és barátainak

Schäffer Henrik.

75

Nagyrabecsült megrendelőimnek, szaktársaimnak és jóismerőseimnek ez után kívánok

Boldog új évet

Brandt István

5969 épület-bádogos és vízvezeték szerelő.

Összes igen tisztelt vevőimnek és üzletfeleimnek

legboldogabb új évet kívánjuk

Czipő Tőzsde

78

Apoló mozi mellett.

Összes kedves vendégeimnek és jó ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

Scharfstein Balázs

79

Polgári kávé.

Boldog új évet kívánok

Igen tisztelt vendégeimnek, kartársaimnak és jóbarátainak

Weixelbaum András

98 borbély és fodrász, Hal-tér 1. sz.

Boldog új évet kívánok

Igen tisztelt vevőimnek, kartársaimnak és jó ismerőseimnek

Csokán Ernő

54 hentes és mészáros,
Lázár Vilmos-utca.

Összes mélyen tisztelt vevőimnek, kartársaimnak és jóismerőseimnek ezután

legboldogabb új évet kíván

Duzsek Ferenc utóda 52

Kis Adolf

fűszerkereskedése, Arad, Deák Ferenc-utca 80.

Boldog új évet kívánok

Összes nagyrabecsült vevőimnek, kartársaimnak és jóbarátainak 66

Losonczy Lajos

órás és ékszerész, Vörösmarty-utca 1.

Boldog és szerencsés új évet

kívánok mélyen tisztelt vevőimnek és jóismerőseimnek

Hammer Vilmos

műszerész,
varrógép és gramofon különlegességi üzlete.

Összes nagyrabecsült megrendelőimnek, kartársaimnak és jóbarátainak

boldogabb új esztendő

kívánok az elmúltnál

Márton Jakab.

68 uri szabó, Szabadság-tér.

Összes mélyen tisztelt vevőimnek, jóbarátainak és ismerőseimnek 61

legboldogabb új évet kívánok

Susa Lajos

fűszerkereskedő, Tökölly-tér, Katalin fürdő épület.

Összes igen tisztelt megrendelőimnek, vevőimnek és jó ismerőseimnek ezután kívánok

szerencsés és boldog új évet

Beregszászi Lajos

70 szücsmester, Deák Ferenc-utca 31

Igen tisztelt vevőimnek, szaktársaimnak és jóbarátainak 102

legboldogabb új évet kívánok

Farkas János

mészáros és hentes, József főherceg-ut 7.

Boldog új évet kíván

kedves vendégeinek és minden jóakarójának 105

Klein Jenő

a Hungária kávéház reggeli számolója.

Összes igen tisztelt helybell és vidéki nevőimnek, üzletfeleimnek és jóismerőseimnek így uton

legboldogabb új évet kívánok

Fischer Simon

81 Nagy Áruhaza Arad, Szabadság-tér.

Összes kedves vendégeimnek és jóbarátaimnak

boldog és szerencsés új évet kívánok

Porczán Lajos

107 vendéglős,
„Magyar Király” szálloda.

Boldog új esztendőt kíván

óakaróinak, barátainak és kedves ismerőseinek

Limbeck Győző,

106 a Limbeck János és Fia cég tulajdonosa.

Boldog új évet kívánunk

Összes vevőinknek és üzletbarátainknak

Erdélyi és Bácskai Ipari raktár

Reich B. Károly Fia és Társa.

Igen tisztelt megrendelőimnek és jóbarátaimnak ez uton kívánok

legszerencsésebb új évet

Gianotti Nándor

77 urt és egyenruha szabó

Összes nagybecsült vevőinknek és jóismerőseinknek

Boldog új évet kívánok

Pauzár Sándor és neje

műkertész, virágüzlete, Weitzer János-utca.

Legboldogabb új évet

kívánom mélyen tisztelt vevőimnek és jóismerőseimnek

Lázár Gyula

64 fűszer és csomage üzlete.

Boldog új évet kívánok

Összes nagybecsült vevőimnek és jóbarátaimnak

Fejér Gyula

76 fűszer és csomage kereskedő.

Nagybecsült megrendelőimnek, jóbarátaimnak és ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

Kádár István

65 urt szabó, Salacz-utca

Boldog új évet kíván

Összes k. vendégeinek és jóismerőseinek

Tóth István

a Baross kávéház tulajdonosa.

Szerencsés új évet kívánok

nagyon tisztelt vevőimnek, kartársaimnak és jó ismerőseimnek

Dalmat Lajos úr

Schenk Rudolf

fűszer és csomage üzlete, Szabadság-tér.

Összes igen tisztelt vevőimnek, megrendelőimnek és jóbarátaimnak

Boldog új évet kívánok

Kohn József

66 bédagos és vízvezeték berendező
Batthyány-utca 89.

Összes igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

Lórenz Károly

58 szappangyára, Forrai-utca.

Tisztelt megrendelőimnek, jó ismerőseimnek és barátainknak

Boldog új évet kívánok

Spitz Ignác

épület és bútorasztalos, Szabadság-tér.

Összes vevőimnek és jó barátainknak ez uton

kívánok boldog új évet

Moskovitz Zs.

67 férfi, fiú- és gyermekruha kereskedő, Aradon,
Színház-épület.

Kedves vendégeimnek, kartársaimnak és jó ismerőseimnek ez uton kívánok

Boldog új évet

Scheiber Lajos

69 Vasúti vendéglős.

Összes vendégeimnek és jóbarátainknak ez uton

Boldog új évet kívánok

Kánya Géza

68 „a Városi sörcsarnok” tulajdonosa.

Összes igen tisztelt vendégeimnek és jó ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

Sebestyén Márton

„Pannonia” sörcsarnok és étterem tulajdonosa.

Boldog új évet kívánok

Összes megrendelőimnek és jóbarátainknak

Diamant Jenő

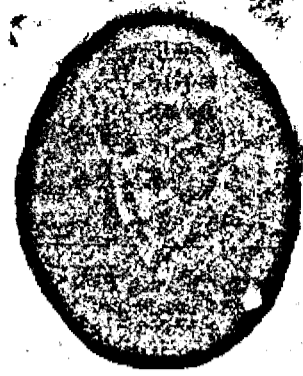
108 épület és díszműbédagos,
Kaszinó-utca 1.

Boldog új évet kíván

tisztelt vendégeimnek, jóbarátainknak és ismerőseimnek

Klein Simon

fodrász, Péc kávé-u. 7. szám. 114

Előző
Házi Ka
Összes nap
vevői

boldog új évet kívánok

Spiteler E.

tulajdonos
Thököly-tér 8.

Boldog új évet kívánok

mélyen tisztelt vevőimnek és jóbarátainknak

Hoffmann Ottó

fűszer- és csomage különlegességi üzlete
Szabadság-tér. 71

Igen tisztelt vevőimnek és jóbarátainknak

Boldog új évet kívánok

Jánosi Károly

mű- és tájkeztész, Zrínyi-utca. 115

Nagybecsült vevőinknek és jóakaróinknak ez uton kívánunk

Boldog új évet

Glück Károly és Testvére

kuscsarnoka. 112

Mélyen tisztelt vendégeimnek, szaktársaimnak és jó ismerőseimnek ez uton is

Boldog új évet kívánok

Reinhart Antal

borbély és fodrász, Deák Ferenc-u. 40.

Kedves vevőimnek, megrendelőimnek és jóbarátainknak

Szerencsés új évet kívánok

Gintner Adám

bütörkereskedő, Weitzer János-utca 15.

Nagybecsült helybell és vidéki vevőimnek és jóakaróimnak

szerencsés és jó új évet kívánok

Garai Károly

vasbutortelepe Karolinazutca.

Nagybecsült üzletfeleimnek, megrendelőimnek és jóbarátainknak

Boldog új évet kívánok

Scheibel Vilmos

vízvezeték berendező, Deák Ferenc-utca.

Nagybecsült megrendelőimnek, szaktársaimnak és jóbarátainknak

legboldogabb új évet kívánok

Karácsonyi Márton

katonai egyenruha és angol urt szabó üzlet
Aradon, Weitzer János u'ca 2. Minorita palota
Telefon 502.

Nagybecsült megbízóimnak ez uton kívánok

legjobb üzletévet

Farkas Ferenc

az „Aradi Közlöny” megbízottja.

FOG- tömések aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

Telefon 10—11. szám.

FOG- koronák, hidak, egész fog-sorok szápadlás nélkül aranyból, platinából vagy porcellánból.

Telefon 10—11. szám.

FOG- kövek eltávolítása. fogak fehéritése és hibás fog-sorok átalakítása, valamint javítása.

Foghuzás. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghirnevesebb fogspeciálistáknál mint asszistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legtökéletesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek. 99

Jacobi Gyula vizsg. fogtechnikus
Szabadság-tér. 4. Bejárat Eötvös-u. 17.

Értesítjük hogy az összes raktáron lévő Gerő cipőkben december 16-tól kezdve **csoport árusítást létesítettünk**

és azért kérjük a tisztelt vásárló közönséget, hogy a nekünk szánt bevásárlást az előre látható tömeges látogatás miatt lehetőleg már a délelőtti órákban sziveskedjen megtenni, hogy a kiszolgálás fennakadás nélkül történhessen.

GERŐ CIPŐK

5917

I. csoport

Csodaszép női lack gombos és fűzős cipők bőr és antilop betéttel amerikai és magyar formák párja K. 10.30

III. csoport

Egész finom női fekete gombos és fűzős cipők divatos amerikai formákban párja K. 9.30

V. csoport

Különféle női lack kivágott, pántos és regatta fél cipők egész lack és betéttel amerikai és magyar formákban párja K. 8.30

II. csoport

Egész finom női barna és színes Chewraux gombos és fűzős cipők remek formákban párja K. 10.10

IV. csoport

Barna és sárga női magas gombos és fűzős cipők Gerő gyártmány finom zerge bőr párja K. 7.90

2 nagy tömeg

különféle női barna és fekete fél és kivágott cipőt otthoni (házi) cipőknek remek viselet párja K. 5.90, 6.90. Bársony pántos cipők párja K. 5.10. Meleg szoba cipők minden színben párja 1.76, 1.96

Az itt említett cipőkön kívül minden elképzelhető cipő faj, forma és kivitel nagy választékban van raktáron. Kérjük a címre ügyelni!

CIPŐ TŐZSDE Apolló mázi mellett.

Újévi képeslapok

legolcsóbb bevásárlási forrása!

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom, hogy papíráru szükségletét nálam beszerezni szíveskedjék. Kereskedők és viszontelárúsítók a legmagasabb kedvezményben részesülnek. 5896

Mandl Ignác,

papírkereskedése

ARAD, Petőfi-utca.

Egy alkalmi vétel kapcsán sikerült nagyobb mennyiségű I. r. tűzfát olcsón megvásárolnom. Ennek következtében azon kedvező helyzetben vagyok, hogy

apritott

tűzfát

rendkívül jutányos áron árusíthatok.

— Kívánatra házhoz is szállítom. —
Tisztelettel

Virág Kálmán

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Telefon 65. sz. 5785

Legnagyobb fűtőanyag megtakarítás!

A városi mérnöki hivatalban ki-próbált

kettős fűtőkályhák és kettős füstcsövekkel érhető el.

Megállapítottam ugyanis, hogy ezen kályhák és füstcsövek használatánál a fűtőanyag fele megtakarítható.

Patent a.

Kettős füstcsövek állandóan rak-táron vannak és igen olcsók. —
2. sz. (kis szobára) 6 korona.
3. sz. 8 korona. 6. sz. 20 korona.
Egyedül

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyú készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

Tek. Hönig Ottó urnak, Arad.
A kettős „Patent” füstcső igen jó, mert kevés fával sok meleget ad Mindenkinek ajánlhatom. Tisztelettel
Nagy Károly.

Saját termésű kitűnő tisztán ke-zelt magyarádi 6- és pécsenye-

borok

ugy nagyobb mennyiségben, va-lamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél

Aradon, Deák Ferenc-utca 40. sz.

Költözőkődk figyelmébe!

Villamos világítási berende-zéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 8361

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42 sz.

A szépségápolás titka a használandó
szépség szerek helyes megválasz-tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőese Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fil-lér. 1 tégely krém 1 korona

Színes arcpороk!!!

Próbadozoz 50 fillérre Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Ovakodjunk a fertőzésektől.

Az utca pora telve fertőző anyagokkal, a különféle beteg-ségeket okozó csirák minők a tüdővész, a merevgörcs, a lép-fene, a difteria a hagymáz stb. sporái. A mindennapi érintke-zésben kivagyunk téve annak, hogy a különféle betegségeket okozó fertőző anyagokat kezünkön, orrunk nyákhártyájában haza hordjuk s azzal magunkat, s családunkat megfertőztetjük. Tudjuk, hogy a betegségek zömét bacteriumok okozzák s hogy az emberi körömök alatt az apró paraziták egész gyűjteménye tanyáz. Mind eme fertőzések ellen védekezhetünk ha kezünket, arcunkat, orrunk nyákhártyáit naponta egy-kétszer Szent Imre szappannal vagy Carboform szappannal megmossuk.

Szent Imre szappan ára 70 fillér,

a Carboform szappan ára 40 fillér.

Ez utóbbit különös figyelmébe ajánljuk a szülőknek, tanítóknak, tanároknak, iskolák, ovodák, internátusok, hivatalok, kórházak vezetőségének. E szappan olcsóságánál fogva lehetővé teszi minden embernek, hogy magát és családját fertőzések ellen megóvja. Nagyobb vételeknél engedményeket adunk.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan és és vegyészeti gyára ARAD.

Raktárak létesítése folyamatban.

Aradon, Földes K. és Hehs Vilmos

gyógyszertára.

Tűz

legolcsóbb árban,
minőségben beszer

Dózsa Tűzifatek
Gróf Tisza István-ut 28-

Telefon 857. 5091

Kóser étterem.

Ajánlom a nagyközönség szíves figyelmébe Deák Ferenc-utca 40/a. alatt levő modernül beren-dezett

kóser éttermemet,

ahol igen tisztelt vendégeimnek tiszta libasírral készített, izletes házi kosztot mérsékelt árbag nyujtok. Abonnenseket bármely idő-ben elfogadok házbán és házon-kivülre is.

Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Fülöp Sámuel,

vendéglős. 101

7115—1914. pm.

Hirdetmény.

A Hungária Általános Biztosi 6 Rézvénytársaság az országos Had-segélyző Bizottság tagjai közre-munkodásával, a háboruba vonul-tak családja részere kölcsönösségi alapon hadi biztosító pénztart lé-tesített.

Ez a hadi pénztár nyereszke-dés kizárásával alkotott, tisztán altruisztikus, jóléti intézvény, mely-nek lényege abban áll, hogy az itthonmaradt hitves, szülő, test-vér, barát, munkaadó vagy barki más beírja a hadbavonult egyent a hadi pénztárba és a háboru után a tagsági járulékokból befolyó ösz-szes befizetések fel lesznek osztva az elhalt tagok hátramaradottjai között.

Egy tagsági rész és járulék 5 korona, egy-egy hadbavonult egyén több 5 koronás résszel de legfeljebb 80 résszel, tehát összesen 150 ko-ronával vehet részt a pénztárban.

Ha az elhalálozás nem lesz nagyobb, mint a múltban lefolyt nagy háboruk halálozás aránya, akkor minden egyes 5 koronás befizetésre valószínűleg 125 korona tehát pld. 50 korona befizetésre 1250 korona fog esni.

Felhívom a város közönségé-nek, a gyáriparosok, kereskedelmi vállalatok és a gazdagközönség fi-gyelmét ezen jótékony celu intéz-ményre, mely már eleve biztosítja, hogy a háboruban elesett hősök csa-ládjai a háboru befejeztével a nyo-mortól megóva legyenek.

Mindennemű felvilágosítással a Hungaria Hád biztosító Pénztár ügyeit vezető Hungária Általános Biztosító Rézvénytársaság igaz-gatósa (Budapest VII. Károly körút-8 sz. kézzel szolgát.

Arad, 1914. december 16.

Varjassy
polgármester.

szifá

II., III. és do-
cser hasáb és
ing kapható vag-
onkinti vételnél
örösvölgyi Pálin-
karaktár Andrassy
tér 5. Telefon 651.
Száras tölgy szőlő-
karó is kapható.

Megnyilt

teljesen újonnan berendezve a
Fekete Sas szálloda

18 modernül berendezett szobával.
Kapcsolatban kávéházzal és ven-
déglovel. Szobák K 1.20-tól feljebb
kaphatók. Kávéház egész éjjel
nyitva, naponta I-ső rangú cigány-
zene hangverseny. Elsőrendű kávé-
házi italok. Kifűnő és olcsó erdelyi
magyar konyha. Abbonnensek bár-
mely időben elfogadtatnak. Pen-
sionszerű teljes ellátás legjutányo-
sabbban kapható. 5928

Szíves pártfogást kérünk, kitűnő
tisztelettel:

Szere és Társa,
szállodás és kávéosok.

A legolcsóbban szerezhethet-
jük be szükségleteinket

A Központi Nagy Áruház-

ban József főherceg-ut 1. (a városházzal szemben.)

Mélyen

leszállított árak

játék, diszmuáru és bőr-
árakban.

Jóteköny egyesületek és Vörös-
kereszt részére 10% engedmény.

Izr. Leányinternátus

József főherceg-ut 19., I. em.
Városi és megyei telefon 933.

Elsőrangú okleveles tanerők,
gondos nevelés, modern be-
rendezés. Elemi, polgári és
középiskolai előkészítés. Kül-
lön tárgyak: idegen nyel-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Igazgató tulajdonos:

STERN ILONKA,
okl. tanítónő.

Kalmár József

villanyszerelő
Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket,
villanyos csengő- és telefon be-
rendezéseket s minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanyos csillárokat, villanyos fő-
zőedényeket, villanyos vasalókat,
villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram
lámpákat és mindennemű villa-
nyos cikkeket.

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek fedezésére.

Ajánljuk:

Ajánljuk:

Arc-krémek
Illatszerek
Kőlgyporok
Kölni vizek
Fogporok
Fog-krémek

Fogpaszták
Fogkefék
Szájvizek
Szappanok
Hajvizek
Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon.

Aradon.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekednek, ha gyermekeik
nek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos.
Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Legjobb fekete v. barna

Egy pár perc alatt bármely haját
vagy bajuszt a legszebb állandó
fekete színre lehet festeni, anél-
kül, hogy a színt le lehet mosni,

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Sápkóros leányok, vérszegény asszonyok,

páratlan sikerrel használják a

Ferratol Vastáplikör.

171

E rendkívül kellemes édes ízű folyadék a legideálisabb erősítő
szer; orvosilag ajánlva vérszegénység, sápadtság és általános
gyengeség eseteiben. Ara 1/2 literes üvegnek utasítással 3 kor.

Szörvestő-Depillor.

E kitűnő, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél

Hajós Arpád gyógyszer-
tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

KNAPP SÁNDOR

kelemfestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi Izzet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhatetés legújabbakra, minta után. — Ruhagyűlég, száraz uton. — Továbbá szövet-függöny, szörme, butor-szövet, kézimunkák, ke. stb. tisztítása és festése. 1 évi külföldi gyakorlat.

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát

1915. évre

az Aradi Közlöny minden

negyedéves

előfizetője

— amennyiben előfizetési hátralékban nincs — az esetben is, ha havonként fizet elő, mint minden évben, az idén is

ajándékul kapja.

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrtkát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsíros, fényes, izzadó arc bőrű egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a **HELACIT** azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehelet finomságu harmattal (a gyümölcsös hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan- és vegyészeti gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárban.

1224

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 50 fillér.

A mértéktelen dohányzás-szenvedély

legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb ellenszere a

Menthol - cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficiálja, utóíze igen kellemes. Ára egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Fejkorlát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű „Tegerit” korpakencőcs.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

szám.

hirdetmény.

Simon aradi lakos
 és Berkovits Sámuel
 és késedelmes vevő ro-
 waggon burgonya Ara-
 d-utca 5. szám alatti
 iségében 1915. évi január
 1-én délután 3 órakor
 a tőm mellett megtartandó
 és árverésen a legtöbbet
 a készpénzfizetés ellené-
 szedatni fog.

Arad, 1914. december 31-én.

Dr. Pálmai Lajos, s. k.

tit. közjegyző.

6930—1914. pm.

Felhívás.

A m. kir. honvédelmi miniszter
 a 17875—1914. eln. 6. számú le-
 iratával elrendelte, hogy ama ka-
 tonai személyekről (havidíjasok,
 altisztek, legénységről) akik a
 „Veszteségi lajstromok“ szerint
 a hadjáratban elesettek, vagy eltűn-
 tek és akiknek családja városunk-
 ban tartózkodik, a most jelzett ka-
 tonai személyek özvegyeinek és
 árváinak a kizárólag a mozgósi-
 tottság tartama alatt őket megil-
 lető ellátási díjban való részesít-
 hetése czéljából kimutatást állít-
 sunk ki, még pedig a már meg-
 jelent: „Veszteségi lajstromok“
 ban, előforduló katonai egyének-
 ről azonnal, a jövőben pedig rö-
 gton a „Veszteségi lajstrom“-ok
 közhez vétele után és a minden
 családról külön készítenendő kimu-
 tatást a cs. és kir. hadügymi-
 nisteriumhoz, illetve a m. kir.
 honvédelmi miniszterhez terjess-
 zük fel.

Felhívom a hadjáratban elesett,
 vagy eltűnt katonai személyek
 (havidíjasok, altisztek, legénység-
 nek) ellátási díjra igény jogosult
 és Aradon lakó hátramaradott
 özvegyeit, hogy a házasság meg-
 kötését, a gyermekek születésének
 idejét s törvényességét igazoló
 anyakönyvi kivonatokat, továbbá
 a legénységi özvegyek az esetle-
 ges keresetképtelenségüket igazoló
 városi orvosi bizonyítványt is be-
 szerezzve, és magukhoz véve hala-
 déktalanul a polgármesteri hiva-
 talban jelentkezzenek.

Arad, 1914. december 26.

Varjassy Lajos s. k.

polgármester.

Összes kedves hölgy-
 és férfi vendégeinknek
 ez uton kívánunk

legboldogabb
 új évet

Gallik és Székely
 fodrász különlegességi terme
 báró Bohus-palota. 73

**Anyák
 figyelmébe.**

Legjobb norvég
 csukamájolaj.

Egy üveg ára
 K. 1-80

Kapható:

Wajdits György
 „TURUL“
 gyógyszer-tárában
 Arad (Karolina-u. és Fe-
 renc-tér sarok.)

Ertesítés!

A nagyérdemű közönség szives figyelmét
 felhívom az Arpad-tér 2. szám alatt levő
 kényelmesen berendezett **szénsavdus**

„VAS“
 kádfürdőre,

mely minden nap reggel 6 órától este
 10 óráig van nyitva. — Figyelmős kiszol-
 gálás! — Egyben összes kedves vendégeim-
 nek és jó ismerőseimnek **boldog új évet**
 kívánok. 87 Szives pártfogást kér:

BLÁZS ILKA

tulajdonosnő.

URÁNIA SZINHÁZ

Pénteken és szom-
 baton nagy társadalmi
 slager:

A herceg szerelme

és

41

A német trónörökös

diadal utja.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
 2. Jelige alatt.
 3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.
- A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.
- A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Fiatal, omlós

feltétlenül intelligens, lehetőleg világos szöke úri nővel vagy leánnyal óhajtaná tisztességes száncéklől megismerkedni egy közép-korú, minden tekintetben gavalér uriember. Levelet, melyben a megismerkedés módjait közlendők, a kiadóhivatalba kérek küldeni. Komoly jelige alatt, hol azokat 6—10 között át fogom venni. Titoktartás feltétlenül biztosítva. 6008

ALKALMAZÁST NYER.

Keresetetik

nagyobb gazdaságra bevonult gazdaszt helyettesítésére, esetleg állandó alkalmazásra teljesen hadmentes és gyakorlati hiro izraelita gazdaszt. Cim a kiadóhivatalban. 6018

Intelligensebb egyén, ki helyben nagy ömsésséggel rendelkezik, naponta könnyen 10—15 koronát kereshet. Bemutakozás d. e. 8—9 és 12—1 óra között, Fekete sas szállás, szoba 18. sz. 6024

Intelligens

megbízható magányos középkorú nő gazdaszenyknak kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 6010

Az Apollo részlete

cukorka elárúító leányok felvételnek. Értekezhetni Weitzer J.-n. 19, reggel 9-től délután 4-ig. 6016

ALKALMAZÁST KERES.

10 évi bankgyakorlattal bármint írodal esotlog kisérdői állást, kívánatra felelő alkalmazást is elvállalok. Cim Utó hirdető Arad, postafiók 158. 5596

Intelligens, jómegjelenésű 25 éves hadmentes egyén, ki a fűszer, cemege, vas szakmat tökéletesen érti, beszél magyarul, románul, tökéletesen tótul, üzletvezető vagy jobb segédi állást keres azonnali belépésre. Szíves megkeresést kér Farkas Kálmán, Blesd. 6023

OKTATÁS.

Magántanulók

bennlakók és bejárók, mérsékelt díjazás mellett, felelősséggel előkészítetnek az I. Fiuinternátusban Arad, Chorin Aron-utca 1. 6008

Gyakorlott correpetitort

keresek gimnázista mellé a délelőtti órákra. Ajánlatok „Gyakorlott correpetitort” címen a kiadóhivatalba intézendők.

Engel keresk. tanfolyama.

Január 2-án új tanfolyamok veszik kezdetüket. Könyvelés, keresk. számtar, gyorsírás, gépirás, stb. Teljes és alapos kiképzés írodák részére. 3—4 polgári vagy 6 elemi előképzettség megkívánatik. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. Lázár Vilmos u. 2, Fődespalota mellett. 6014

ÜZLETEK.

Jó forgalmú üzlet.

35 év óta fennálló, bevonulás miatt kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5976

KIADÓ LAKÁS.

Egy különbejáratu

buforozott szoba azonnal kiadó Varjassy József utca 21. 6025

Kellemes

utcai buforozott szoba, előszobával, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó Rákóczi utca 5., I. em., 6. ajtó. 6021

Orosy-utca 8. szám

alatt 2 szobás lakás, központi fűtéssel és állandó melegvíz ellátással, február 1-őre kiadó. 6019

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Meg veszek használt,

de jókarban levő gyalogsági és lovassági kardokat és bajonetteket. Cim a kiadóhivatalban. 6017

Rózsaburgonya

és hópehely a nyárévből, csakis elsőrendű, állandóan kapuato legjutányosabb árban, házhozszállításal Rubinstein Mór szállításnyozás. Üzletben Arad, M. orita-palota. Telefon 158. 5922

Jókarban levő

balkaros és nagy karkahajós Singer-arrógepek, valamint újak gyári áron kaphatók Beregi Kálmán, Háltér 6. 5607

Kereskedőknek

vevői részére díszes fali naptárak táskaival. Ugyanitt 10 évi ajándék tárgyak (inom, levelepapír díszdobozok, képes levelezőlap albumok, imakönyvek, stb. legolcsóbban. Díszmunkák, képes és ifjúsági iratok téliárban. Krausz Paulin, színház-épület. Telefon szám 511. 284

KÜLÖNFÉLE.

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készit Diamant Jenő Árd, Weitzer János és Kazinczy-utca sarkán. 2991

7370—1914 pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben lévő évi 1400 kor. fizetés. 200 kor. nyugdíjba számító pótlék és 610 kor. lakbérrel javadalmazott iroda segédizati állásra pályázatot hirdető.

Felhívom mindazokat kik ezen állást e nyorni óhajják, hogy képzettségüket és netán másolól töltött szolgálati idejüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címezve legkésőbb 1915. évi január hó 9-ig hivatalomba nyútsák be. Az állás a legközelebbi törvényhatósági bizottsági ülésen választás után fog beöltetni.

Arad, 1914. december 29-én.

Varjassy Lajos
polgármester.

2 szobából

616 esinos udvari a sz., a konyhában vízvezetékkel azonnal

kiadó.

Flórián-utca 6 B. sz.

3 sz. ajtó.

900—1914. g. sz.

Árlejtsi hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város szolgálatában levő hivatalszolgák részére szükséges 10 pár téli alsó ruha beszerzése iránt 1915. év január hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtsi tart.

Minta a kamarási hivatalban megtekinthető. A szállítandó anyag mintája bemutató.

Bánatpénzül leteerdő. 20 kor. készpénzen, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet. Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz melléke van, s ha az ajánlatot levő kijelenti, hogy az árlejtsi feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsi feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsi megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1914. évi december hó 28-án tartott üléséből.

A gazdasági széke.

81499—1914.

Hirdetméi

Az aradi rendőrkapitány és az aradjárásí fősi hivatal mint iparhatóságok működő iparhatósági megválasztásának hatán 1915. évi január hó 12. nap d. e. 10 óráját a rendőrkapitány hivatali iparügyi osztályába közöl s arra az önálló iparosok, és kereskedőket a választás megválasztás céljából meghívom.

Arad, 1914. december 30-án.

Greén

főkapitány.

Fogak

huzása, tömése, fogsorok, aranyhuzák és koronák ideálisan szépen, ragásra kitűnően, készülnek. 3021

Halmos

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-ter és Asztalos Sándor-utca sarkán). 1039

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 632.

81489—1914. kh.

Hi detmény.

Köz-hírré teszem, hogy a sz. kir. Miniszterium 9090—1914. M. E. sz. rendelete szerint a buzában vagy rozsba kötelezett terménybeli járandóságok szolgáltatása tárgyában a következők p rendelkezett:

1. § Aki terménybeli járandóságai (javadalmaszást) bizonyos mennyiségű buának vagy rozsnak szolgáltatására van kötelezve, annak a jelen rendelet hatálya alatt e járandóságnak csupán kétharmadrészt szabad buzában vagy rozsban kiszolgáltatni; egyharmadrésze helyett pedig ugyanannyi mennyiségű árpat, vagy tengerit kell szolgáltatni és az értékkülönbséget a hatóságilag megállapított legmagasabb árak szerint számítva közpénzben kell megfizetni.

2. § Aki az 1. §-ban meghatározott terménybeli járandóságot (javadalmaszást) kétharmad részénél nagyobb mennyiségben szolgáltatja ki buzában vagy rozsban, ahogást követ el és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1914. december 29.

Greén

főkapitány.

Használt

ó l o m

megvételeire kerestetik